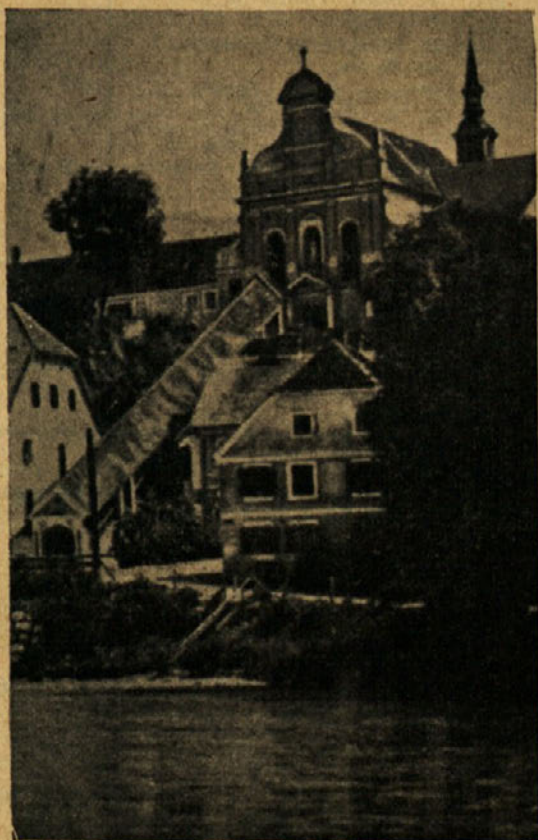
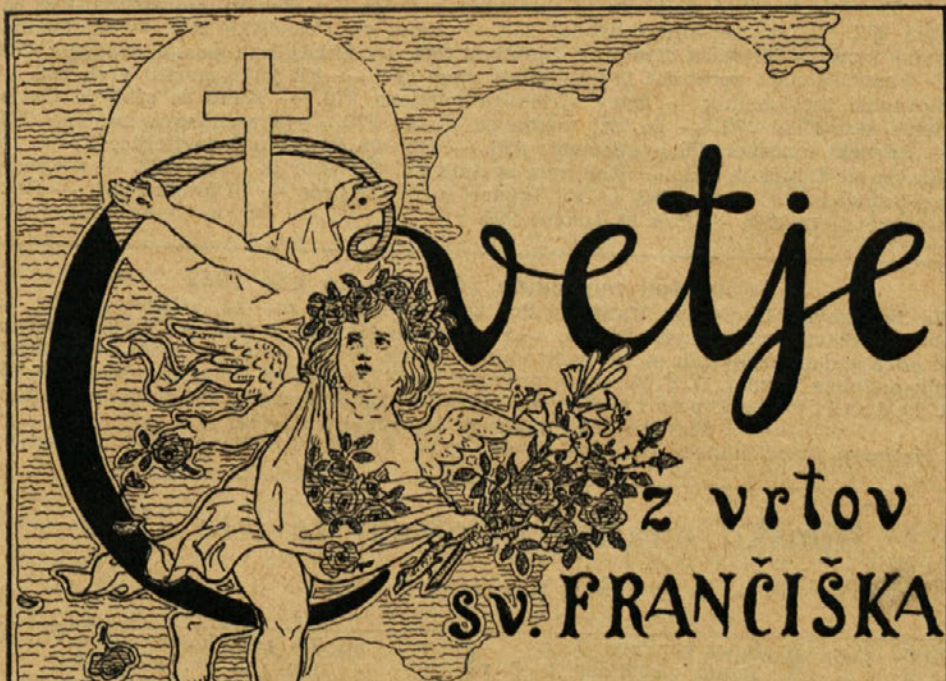

Letnik LVI
September 1939
Štev. 9

Vsebinska 9. številka: Kapucinski samostan v Celju. Za Bogom najrajši Marijo častim 257. — Naš socialni apostolat 258. — Rane sv. Frančiška 259. — VI. Mednarodni kongres Kristusa Kralja v Ljubljani 261. — Zakaj sem postal redovnik 263. — Frančiškanski apostolat 264. — Zlati most 267. — Ali je to smrtni greh 268. — Slovenski tretjerednik — žrtev afriškega misijona 270. — Kako se gibljejo tretjeredne skupščine 272. — In naj molijo za mrtve 276. — Frančiškova mladina 277. — Španski mučenci 278. — Zahvale 280. — Ob 100 letnici ustanoviteljice FMM. m. Marije od Trpljenja 281. — Naš novi svetnik sv. Salvator iz Horte 282. — Življenje kapucinskega br. Juriša 283. — Fr. Ignacij in fr. Generoz — 70 letnika 284. — Razgled po svetu 285. — Pax et bonum 288.

Celoletna naročnina »Cvetja« za leto 1939

Za Jugoslavijo 15 din; za Italijo 10 lir; za Nemčijo 1.50 m.; za Ameriko 1 dol.; za druge države protivrednost 24 din. — Posamezna številka 2 din. — Izhaja mesečno. Z dovoljenjem cerkvenih in redovnih oblasti izdaja Franč. prov. sv. Križa. — Zastopnik p. Feliks Tavčar, O. F. M., prov. prokurator. — Urednik: p. Odilo Hajnšek, O. F. M. Uredništvo in Upravništvo »Cvetja« Ljubljana, Frančiškanski samostan. Številka ček. računa za Jugoslavijo: 11.495.

Natisnila frančiškanska tiskarna, Rocno, p. št. Vid nad Ljubljano (P. B. Markelj)

Rimsko serafinski koledar za leto 1939

S e p t e m b e r

1 P	Čm.	B. Janez in Peter 1. r.	17 N	VO. PO.	16. pobinkoštna ned. Vtisne-
2 S		B. Janez, Apolinar 1—3 r.			nje ran sv. Frančiška.
3 N		14. pobinkoštna nedelja.	18 P	PO.	S. Jožef Kupertin 1. r.
4 P	PO.	S. Roza Viterb. 3. r.	19 T	PO.	S. Januarij in tov. muč.
5 T	Čm.	B. Gentil 1. r. S. Lavrencij;	20 S		KV. S. Evstahij in tov. mm.
6 S	Čm.	B. Liberat in Peregrin 1. r.	21 Č		S. Matej apostol.
7 Č	Čm.	od dneva.	22 P		KV. S. Tomaž šk.
8 P	VO. PO.	Rojstvo prebl. Device M.	23 S		KV. Najd. sv. Klare.
9 S	Čm.	B. Serafina 2. r.	24 N	PO.	17. pobinkoštna ned. S. Pa-
10 N		15. pobinkoštna ned. B. A-			cifik 1. r. Marija Reš.
11 P		polinar in t. muč. 1—3. r.	25 P		B. Frančišek Marija.
12 T	PO.	B. Bonaventura Barcelonski.	26 T	Čm.	B. Lucija 2. r. Ciprijan.
13 S	PO. Čm.	Presveto Ime Marijino.	27 S	PO.	S. Elzeirij 3. r. Kozma.
14 Č	PO.	B. Frančišek Kalder 1. r.	28 Č	Čm.	B. Bernardin Feltr. 1. r.
15 P	PO.	Povišanje sv. Križa.	29 P	PO.	S. Mihael nadangel.
16 S	PO. Čm.	Sedem žalosti M. D.	30 S		S. Hieronim c. uč.
		S. Kornelij in Ciprijan.			

Razlaga kratice:

VO. — vesoljna odveza. PO. — popolni odpustek. Čm. — črna maša, ki je dotični dan dovoljena.

Ljudska posojilnica v Ljubljani

r. z. z neom. z.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 6

(v lastni palači)

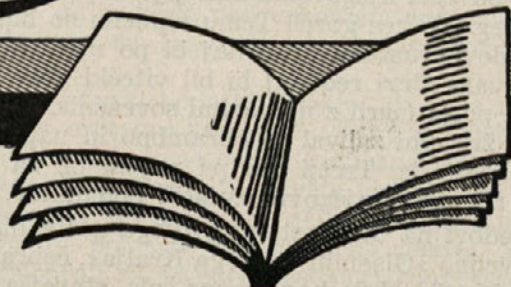
Obrestuje hranilne vloge najugodnejše

*

Novi in stare vloge, ki so v celoti

vsak čas razpoložljive, obrestuje po 4%, proti odpovedi 5%

CVETJE

Letnik LVI
Ljubljana

1939-IX.
September

Za Bogom najrajši Marijo častim

(Pesem slovenskih romarjev.)

*Za Bogom najrajši Marijo častim,
Mariji čem pevati, dokler živim,
ker Mati je božja, kraljica neba,
za grešnika vsakega milost ima.*

*Nebeški Gospod je Marijo odbral,
Device in Matere slavo ji dal.
V naročju preljubega Sina drži,
za nas ga z ljubeznijo rajsko goji.*

*Preljubo mi mater že zemlja hladi,
Marija, še boljša si mati mi Ti.
Premilo me vodiš in zame skrbiš,
nikdar me ne zabiš in ne zapustiš.*

*Še smrtna težava mi strašna ne bo,
če gleda me materno Tvoje oko.
Če z milostno roko obrišeš obraz,
še v srcu »Marija« bo zadnji moj glas.*

*Za Bogom najrajši Marijo častim,
zato se, o Mati, ti ves izročim.
O ljubljena Mati, te prosim lepo:
le varno me vodi za sabo v nebo.*

Naš socialni apostolat

Biti »Glasnik velikega Kralja« je naš sv. oče Frančišek smatral za svoj socialni apostolat. Sodobno, Kristusu izneverjeno družbo, zopet osvojiti zanj in jo podvreči njegovemu žezlu, je bilj cilj tega njegovega apostolata, za katerega je ves gorel. Temu namenu so bile posvečene tudi vse tri njegove redovne ustanove, ki naj bi po njegovi smrti to osvojitveno delo nadaljevale. Prvi red naj bi bil viteški zbor velikega Kralja, ki bi se na bojnem polju meril z njegovimi sovražniki. Drugi red naj bi z molitvijo in tihimi žrtvami zalival to obrambno in napadalno vojno Kristusa Kralja osvoboditelja. Tretji red pa naj bi bil za Kristusa Kralja ohlajenemu svetu živ zgled njegovih zvestih podanikov.

Frančiškovi redovi na ta apostolat svojega očeta niso nikoli pozabili. Tudi oni so bili vedno »Glasniki velikega Kralja«, čeprav ne tako glasni, kot njihov serafinski oče. Naše bogoslovne šole, starejša Aleksandra Haleškega in novejša Janeza Duns Scota, so vedno odločno zastopale absolutno prvenstvo Kristusa Boga-človeka nad vesoljnim stvarstvom. Da, bolj odločno so to prvenstvo zastopale, kot marsikatera druga šola. Saj je po njihovem nauku njegovo prvenstvo nad vesoljnim stvarstvom res absolutno brezpogojno. Kajti on bi bil človeško naravo nase vzel, tudi če bi človek ne bil grešil.

V nauku o Kristusovem absolutnem prvenstvu nad vsem stvarstvom je pa že zapopadena njegova kraljevska oblast in čast nad njim, o kateri starejše bogoslovje sicer izrecno ne govori. A že pred stoletji so bogoslovci našega reda iz prvenstva Kristusovega izluščili nauk o Kristusu Kralju in ga kot zvesti sinovi svojega očeta, »Glasnika velikega Kralja«, oznanjali. Tako med drugimi: sv. Bernardin Sienski († 1444.), Bernard Sannig († 1683.), Klavdij Frassen († 1711.) itd.

Posebna pobožnost, izrecno na čast Kristusu Kralju, je novejšega izvora. Ona, v kolikor je doslej znano, ne sega daleč v prejšnje stoletje nazaj. In med onimi, ki so jo takoj začeli gojiti in z vnemo širiti, so bili zopet otroci sv. Frančiška, zlasti francoski. Kolikor dozda vemo, so bili od naših dijaki serafinskega kolegija v Bordeaux prvi, ki so l. 1888. uprizorili posebno pobožnost na čast Kristusu Kralju. Iz frančiškanskih samostanov, v katerih se je takoj prijala, je bila presajena v francoske klariške samostane, tedaj drugega Frančiškovega reda.

Posebno dva klariška samostana sta postala pravi ognjišči te pobožnosti, v Cambrai in Arras. Deset let so sestre posvetile češčenju Kristusa Kralja in njegovi propagandi. Uspeh te molitve in propagande je bil, da se je z dovoljenjem dotičnih škofov nad 20.000 redovnic zavezalo, en dan v tednu posvetiti Kristusu Kralju, da bi se njegovo kraljestvo čim najbolj razširilo.

Iz samostanov prvega in drugega reda je ta pobožnost prodrila med svetne tretjerednike. Posebno velik odmev je med njimi našla posvetitev Kristusu Kralju, ki so jo francoski sinovi sv. Frančiška v začetku tega stoletja začeli širiti in se začena: »Jezus Kristus, priznam te za Kralja vesoljstva. Vse kar je ustvarjeno, je zate ustvarjeno. Izvršuj nad menoj vse svojo pravo« itd. Par let pozneje so potom propagandnih knjižic »Kristus, Kralj stvarstva« in »Marija, Kraljica stvarstva« češčenje Kristusa Kralja začeli širiti med najširše ljudske mase. In kmalu se je razlilo preko francoskih mej v Italijo in sosednje dežele, da celo na Kitajsko. Če ni

Kitajska celo prva, ki je dobila cerkev posvečeno Kristusu Kralju. Zgradil jo je frančiškanski misijonar P. Ivo Marija Pouliquen, eden izmed onih dijakov serafinskega kolegija v Bordeaux, ki so se 1888. prvi navdušili za pobožnost Kristusu Kralju. Posvečena je bila 15. okt. 1916. In 25. marca 1925., tedaj še pred uvedbo praznika Kristusa Kralja, so francoski frančiškani poklicali v življenje pobožno »Družbo Kristusa Kralja«, katere člani se obvezujejo, da se bodo pod vrhovnim vodstvom sv. Mihaela, sv. Bernardina Sienskega in sv. Ivane d' Arc junaško borili za čast in oblast Kristusa Kralja.

Ti skromni zgodovinski podatki pričajo, da se otroci sv. Frančiška doslej niso izneverili svetemu poslanstvu svojega očeta, »Glasnika velikega Kralja«. Zvesti mu hočemo ostati tudi z naprej. Saj je to del testamenta našega očeta. In testament je sveta stvar. Tudi mogočna armada III. reda naj se zaveda, da je armada »Glasnika Kristusa Kralja«, organizirana za razširjanje božjega kraljestva na zemlji. Zato pa, ko bodo naši voditelji mobilizirali za izvedbo resolucij kongresa Kristusa Kralja, naj bo tudi naša tretjeredna četa pripravljena, da častno reši svojo nalogo.

BIERBAUM — Fr. BRUNO:

(17. september)

Rane sv. Frančiška

Bilo je leta 1224. Večni Bog je razodel svojemu služabniku Frančisku, da se bo moral v kratkem ločiti od tega sveta. Frančišek se je zato umaknil v priljubljeno tihoto alvernske gore, da bi daleč od sveta živel samo Bogu. Edino brat Leon je smel z njim. Kmalu sta prišla na vrh. Ker je bil naš svetnik navajen, da je vedno spolnjeval voljo Najvišjega, je velel bratu Leonu trikrat odpreti evangelijsko knjigo. In vse trikrat sta zadela na Gospodovo trpljenje. To je bilo za sv. Frančiška znamenje, da naj bo Kristusu tudi v trpljenju tako podoben, kot mu je bil v življenju. Frančišek se ni obotavljal. Celo prosil je za to in molil: »Moj križani Bog in Zveličar, daj mi, da bom na duši in telesu občutil toliko bolečin, kot si jih ti pretrpel med svojim bridkim trpljenjem! Daj tudi, da bo moje srce občutilo tisto neizrečeno ljubezen, ki te je nagnila, da si toliko trpel za nas nevredne grešnike!« Bog ga je uslišal na čudovit način. Bilo je na praznik povišanja svetega križa. Tedaj je zagledal serafa, ki se je spuščal nizdol s šestimi, od ognja bleščečimi perutmi. Med perutmi se je odražala podoba Križanega. Naš svetnik se je temu zelo čudil. Vseselilo ga je, da ga Kristus v podobi serafa tako milo gleda; toda pogled na Križanega je prebodel njegovo dušo z mečem sočutja. Končno je spoznal, da mu hoče božja Previdnost s tem povedati, da ga ne bo telesno trpljenje, ampak goreča ljubezen naredila podobnega križanemu Kristusu. Prikazen je izginila, zapustila pa je v njegovem srcu čudovito gorečnost in vtisnila njegovemu telesu prav tako čudovite odtise svetih ran. Nezaslišan dogodek! Izredna skrivnost! Dogodek in skrivnost, ki ga nepristranska kritika prav tako priznava, kot ga neverna raziskavanja zamažj zaničujejo ali napačno tolmačijo. Svetnik je nosil svete rane še dve leti. Papež Benedikt XI. je v začetku 14. stoletja v spomin na ta čudež postavil poseben praznik za frančiškane, ki ga je pa sv. oče Pavel V. v začetku 17. stoletja razširil na vso Cerkev.

Premišljevanje: »S Kristusom sem križan«

1. Sveti Frančišek je bil veren posnetek Križanega. Takrat so ljudje izgubili izpred oči in srca križanega Zveličarja. Tedaj pa pride asiški svetnik s svojimi ranami in zakliče vsemu svetu: »S Kristusom sem križan!« (Gal 2, 19.) Tako je postal on kot drugi Kristus pot k pravemu Kristusu. — Naj tudi tebe pripelje Frančišek Asiški h Kristusu!

P. Aleksander Roblek
Sv. Frančišek prejme rane

2. Frančišek nam je pokazal, kako moramo vračati ljubezen križanemu Zveličarju. Kajti svetnikove rane so jasno klicale vsemu svetu: Kdo je pač bolj iskreno ljubil križano Ljubezen kot on? Da, če sploh kdo, je lahko Frančišek govoril: »Meni pa Bog ne daj, da bi se hvalil, razen s križem našega Gospoda Jezusa Kristusa.« (Gal 6, 14.) — Ali se lahko tudi ti vsaj deloma hvališ s tem?

3. Frančišek nam je pokazal, kako moramo zadoščeovati. Svete rane so ga neizrečno bolele in to celi dve leti. Prenašal jih je zaradi grehov izprijenega sveta. Nanj lahko obrnemo besede, ki jih je izrekel prerok o trpeči ljubezni na križu: »On pa je bil preboden zavoljo naših grehov in potrto zavoljo naših hudobij«. (Iz 53, 5.) — Ali hočeš s Frančiškom zadoščeovati in trpeti?

Cerkvena molitev

Molimo. Gospod Jezus Kristus! Ko je svet začel postajati hladen, si na telesu našega svetega očeta Frančiška obnovil znamenja svojega trpljenja, da bi napolnil naša srca z ognjem svoje ljubezni; nam pa milostno podeli, da bomo po njegovih zaslugah in priprošnjah svoj križ stanovitno prenašali in doprinesli vredne sadove pokore. Ki živiš in kraljuješ na vekov veke. Amen.

VI. Mednarodni kongres Kristusa Kralja v Ljubljani

Sveti ponos lahko navdaja ves slovenski narod ob misli, da je bila bela Ljubljana središče katoliške Slovenije, izbrana za mesto, kjer se je vršil VI. mednarodni kongres Kristusa Kralja. Ljubljana se je pa tudi zavedala tega izrednega odlikovanja in se je za dneve kongresa vsa prenovila in kot nevesta ozaljšala. Poleg nešteti zastav, ki so vihrale po vsem mestu in poleg okrašenih ljubljanskih cerkva so zbujala posebno pozornost izložbena okna po vsem mestu. Vsaka trgovina je imela v izložbi podobo Kristusa Kralja, ali križ, ali kak drug verski znak. Na prste bi lahko preštel trgovine, ki so v tem oziru delale izjemo. Tudi električna razsvetljava je bila bogata in iznajdljiva. Posebno je padel v oči vsakemu obiskovalcu Ljubljane v kongresnih dneh bajno razsvetljen ljubljanski grad z napisom električnih žarnic »Kristus kraljuje«.

Otvoritev kongresa v stolnici in v Unionu.

Slovesna otvoritev kongresa je bila 25. julija ob 6. uri zvečer v ljubljanski stolnici. Prostorna cerkev je bila napolnjena do zadnjega kotička. Otvoritvi so prisostvovali: belgrajski nadškof dr. Ujčić, splitski škof dr. Bonefačić, aleksandrijski škof Msgr. Nuti O. F. M., križevski škof dr. Njarađi in bolgarski uniatski škof Kurtjev. Cerkev so napolnili povečini naši inteligenti in pa obiskovalci kongresa iz tujine. Kongres je otvoril predsednik mednarodnih kongresov Kristusa Kralja, ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman s klicanjem sv. Duha in s primernim nagovorom. Nato je odmolil litanije presv. Imena Jezusovega. S tem je bila cerkvena slovesnost otvoritve kongresa zaključena.

Zvečer ob pol devetih je bilo v veliki unionski dvorani začetno zborovanje kongresa. Škof dr. Rožman je pozdravil kongresiste v latinskem in slovenskem jeziku. Predlagal je za predsednika kongresa dr. Pitamica vseučiliškega profesorja in bivšega poslanika v Washingtonu, U. S. A.

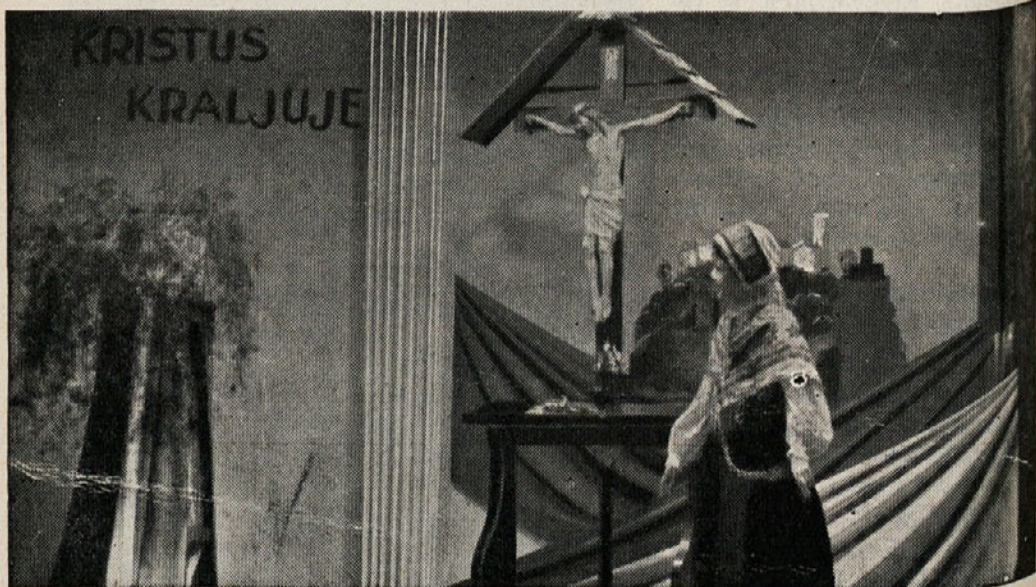
Škof dr. Rožman, predsednik mednarodnega odbora
za kongres Kristusa Kralja

Predlog je bil navdušeno sprejet in g. profesor je nastopil svoje mesto. Po raznih pozdravih je nastopil prvi govornik dr. Mack iz Luksenburga.

Drugi dan kongresa.

Prihajali so vedno novi odlični gostje iz tujine, pa tudi razumniki iz raznih krajev domovine. Ljubljana se je odevala vedno bolj v praznično obleko. Izredno ugodno vreme in sonce je dodalo svoj čar k zunanjo-sti velikanske mednarodne prireditve.

Kongresni dan se je pričel s službo božjo v stolnici. Sv. mašo je opravil belgrajski nadškof dr. Ujčič, pridigal pa je v francoskem jeziku l' abbé Richard iz Pariza. V pridigi je pristrčno lepo in iskreno nanizal vse lepe lastnosti našega vernega slovenskega ljudstva. Predvsem pa je poudarjal potrebo edinosti med katoličani.

Izložba tvrdke Goričar na Sv. Petra cesti (glej začetek članka!)

Dopoldne je bilo v Unionu zborovanje, kjer sta pod predsedstvom dr. Pitamica in pred nabito polno dvorano govorila dr. Laros iz Koblenza in vseučilišni profesor iz Ljubljane, g. dr. Viktor Korošec. Oba sta povdarjala v svojih izvajanjih potrebo notranje obnove. Prvi pogoj vsakega preporoda je jasnejša predstava pristnega krščanstva. Cilj nam ne sme biti modernost, temveč resnično in bistveno prerojenje v Kristusovem duhu. Delo za versko obnovo pa moramo začeti vsak sam pri sebi, in sicer z veliko gorečnostjo. V Očenašu zasidrana vzajemna skupnost človeštva nam nalaga dolžnost verskega apostolata.

Popoldansko zborovanje je obravnavalo sredstva in pota verskega preporoda. Glavni govornik je bil italijanski jezuit p. Frančišek Pellegrino iz Rima. Glavne misli njegovega govora so bile: Odmreti moramo mesu, preroditi se v sv. Duhu, to je bistvo krščanskega preroda. Odmreti moramo poganskim zmotam v sebi, poveličanju materije, gonji za ugodjem, vzljubiti moramo krščanske čednosti, dvigniti se iz verske brezbriznosti in se ukloniti avtoriteti.

V akademskem domu so drugi dan kongresa odprli razstavo »Komunistične propagande v Španiji« za časa državljanske vojne. To razstavo sta organizirala v okviru kongresa Kristusa Kralja italijanska jezuita oo. Ledit in Pellegrino. Na razstavi so bile podrobno prikazane vse grozote komunističnega režima v Španiji na podlagi zanesljivih podatkov. — Razstavo je obiskalo ogromno število ljudi. Zbudila je veliko zanimanje pri vseh. Vsi obiskovalci so izražali svoje ogorčenje nad rdečim terorjem, ki je vladal v Španiji.

Zborovanje narodov v frančiškanski dvorani.

Zaključek drugega dne kongresa je bilo mogočno zborovanje narodov v frančiškanski dvorani. Zborovanje je bilo iskrena manifestacija bratske mednarodne krščanske vzajemnosti, kakor je Ljubljana še ni doživela in sam Bog ve, kdaj jo bo zopet. Največjo pozornost večera sta vzbudila kitajski škof Damijan Čeng in pa španski kanonik Sancho. Škof Čeng je govoril najprej v kitajščini, nato je nadaljeval francosko. Ploskanja in odobravanja ni bilo ne konca ne kraja. — Pretresljivo je govoril španski kanonik Sancho iz Malorce. Z veliko silo je razvil pred poslušalci strahoto španske državljanske vojne.

Drugi govorniki so bili: Dr. Pitamic v imenu Slovencev, škof Kurtjev v imenu Bolgarov, bivši ministrski predsednik dr. Huszár za Madžare. Msgr. Velčič je pozdravil kongres v imenu goriške nadškofije. Zastopnik Čehov, kanonik Jemelka, je izzval solze po vsej dvorani. Kongres je pozdravil tudi generalni definitor frančiškanskega reda p. dr. Dominik Mandić. Govoril je kot odposlanec vrhovnega predstojnika frančiškanskega reda generala p. Leonarda Marije Bello. Svoje misli je govornik izrazil v latinskem in hrvaškem jeziku. V imenu Hrvatov je govoril Dr. Kolarek iz Zagreba; in dr. Abram je pozdravil kongresiste v imenu Rumunov. — Za zaključek so vsi zapeli kongresno himno: Mogočno se dvigni... (Se nadaljuje...)

P. SALEZIJ:

Zakaj sem postal redovnik

(Odlomek iz članka, ki ga je napisal v argentinskem verskem listu »Naše duhovno življenje« salezijanski novomašnik Franc Gese l. 1934.)

Predvsem sem postal redovnik, ker želim kot veren Kristusov obču-dovalec poslušati tudi njegove evangelijske svete in ne samo njegovih strogih in za vse obveznih zapovedi.

Postal sem redovnik, ker mislim, da bi ne mogel v nobenem drugem stanu in poklicu uravnati svojega življenja tako dobro in Jezusovemu tako podobno, kakor v samostanu. — Š tem nikakor nočem reči, da je samostansko življenje za vsakogar najboljšje, ker brez dvoma ni božja volja, da bi se vsi zaprli v samostane, kakor bi bilo tudi nad vse žalostno, če bi tudi samo v nekateri deželi več ne bilo nobenih redovnikov.

Redovnik sem postal, ker mislim, da v nobenem drugem stanu ne bi mogel tekom svojega kratkega življenja narediti toliko dobrega in tako koristiti Kristusovi Cerkvi in celokupnemu človeštvu, kakor v samostanu, kjer vodijo naši skrbno izbrani predstojniki delo tisočeri posameznikov k enemu samemu velikemu, skupnemu cilju.

Kot redovnik sem prostovoljno zapustil vsakršno osebno premoženje, upanje nanj in tudi mnoge udobnosti, ki bi mi jih življenje nudilo. To pa zato, ker upam, da mi bo moja žrtev stotero povrnjena v nebeškem kraljestvu, kakor nam je obljubil naš Gospod Jezus.

Postal sem redovnik kljub temu, da moderni svet, t. j., ljudje tega sveta, za redovno življenje danes nimajo smisla, ga nikdar niso imeli in ga nikdar ne bodo, ker ga imeti ne morejo. Postal sem redovnik kljub temu, da posvetni, v samo pozemeljsko zaverovani ljudje, redovnike in redovnega življenja razumeti ne morejo, ker nimajo božjega duha in 'terrena sapiunt', samo pozemeljsko mislijo. Kljub temu sem postal redovnik, čeprav mnogi samostane in redovnike sovražijo, kar se mi zdi čisto naravno in samo ob sebi umljivo: naše in njihovo pojmovanje sveta in človeka, — sta si namreč povsem nasprotna. Mi redovniki, naša obleka in že samo ime budi tudi v njihovih, po naravi krščanskih dušah, težko vest, da ne delajo prav.

Redovnik sem postal, čeprav danes mnogi svetni oblastniki istočasno, ko zahtevajo svobodo za vsakršno hudobijo in ji vso svobodo tudi zagotavljajo, preganjajo, iz svojih dežela izganjajo redove in redovnike, vedoč, da nam je tako usodo jasno prerokoval naš Gospod Jezus Kristus, ki je tudi Judom očital: Katerega izmed prerokov pa vaši očetje niso preganjali?

Slednjič sem postal redovnik kljub temu, da tudi redovniki niso in nismo angeli, nismo popolni, nismo brez greha, marveč smo samo ljudje, ki se šele borimo, ki se resno trudimo, da bi se iznebili čim prej, kolikor mogoče veliko in če mogoče vseh napak in nepopolnosti. Postal sem redovnik, čeprav vnaprej vem, da ne bom mogel biti vedno tako popoln, kakor bi bil rad. Tudi to vem, da je v samostanskem zidovju, kjer je veliko duhovne svetlobe, vsako napako in vsak madež lažje opaziti, kakor tam, kjer je tema, kjer je napak in hudobije veliko in kjer se posamezni grehi že zato manj opazijo, ker jih vsak pričakuje.

Ko sem se tako, moji dragi prijatelji, verni kristjani, bratje in sestre v Kristusu, Bogu daroval in se v njegovo izključno službo postavil, — vas prosim z mašno molitvijo: »Molite, bratje, da bo moja (in vaša) daritev prijetna Bogu, vsemogočnemu Očetu«, na kar, prosim, tudi vi odgovorite z mašno molitvijo in prosite: »Naj sprejme Gospod to daritev iz tvojih rok, v hvalo in čast svojega Imena, v nas vseh korist in v korist vse svoje svete Cerkve.«

Amen! Tako bodi!

Dr. HILARIN FELDER O. Cap. — ATOM:

Francišškanski apostolat

Bistvene naloge frančiškanskega apostolata so bile pridiganje in spovedovanje. V prvih letih kajpada bratje še niso spovedovali. Frančišek in večina njegovih starejših učencev sploh niso bili mašniki. In celo tisti med njimi, kateri so bili posvečeni, niso imeli za spovedovanje potrebne sodne oblasti.

Inocencij III. je dal leta 1209/1910 bratom samo dovoljenje za pridiganje. Seveda je pri tem obljubil tudi nadaljna pooblastila. Da pri tem zaenkrat še ni mislil na pooblastilo za spovedovanje, je razvidno iz dekreta »Omnis utriusque sexus«, katerega je priobčil nekaj let kasneje (1215)

na četrtem Lateranskem cerkvenem zboru in kateri predpisuje: »Vsi verniki obojega spola so zavezani vsaj enkrat na leto spovedati se svojemu lastnemu duhovniku odkritosrčno vseh svojih grehov... Če se pa kdo iz upravičenega vzroka hoče spovedati svojih grehov drugemu duhovniku, mora zato preje od svojega lastnega duhovnika sprositi in dobiti dovoljenje, ker mu drugače oni drugi ne more dati odveze«. Spovedovanje je bilo torej pridržano dušnopastirski duhovščini z izključitvijo redovnikov, katerim je bilo že po dotedanjem cerkvenem pravu prepovedano spovedovati svetne ljudi.

Zato tudi Frančišek te naloge apostolata ne omenja ne v poznejših izdajah vodila in tudi ne v svojih drugih izjavah. On samo določa, naj redovni mašniki svoje lastne sobrate od greha odvežejo in da se naj bratje, kjerkoli je to mogoče, obračajo le na spovednike svojega reda. Kakorkoli je bil vstop duhovništva že par let po ustanovitvi frančiškanskega reda številen, vendar skoro do konca življenja njegovega ustanovitelja nikjer ne slišimo, da bi frančiškanski mašniki spovedovali svetne ljudi.

Toda njihova izredna delavnost, se ni dala dolgo časa omejiti samo na pridiganje. Mnogi verniki so vsak dan silneje zahtevali, da se smejo v zadevah svoje vesti obrniti na redovnike, bodisi zato, ker so jim bili tuji in so veljali za popolnejše, bodisi zato, ker je župnijska duhovščina bila večkrat nevredna, nesposobna ali pa tudi premalo številna. Tako so tedaj bratje z dovoljenjem ali na prošnjo župnikov na mnogih krajih sprejeli prav težko kakor važno nalogo spovedovanja.

Če se ne motimo, naletimo na prvo poročilo o tem ob veliki noči leta 1224. Brat Hajmo iz Favershama, poznejši redovni general je prišel tedaj v Pariz v neko župno cerkev, v kateri je bila zbrana velika množica ljudstva. V bojazni, da bi ljudje morda nevredno pristopali k mizi Gospodovi, jim je pridigal o prejemu oltarnega zakramenta. Govoril je pa tako izvrstno, da so mnogi sv. obhajilo odložili, dokler se ne bi pri njem spovedali. Tako je tedaj tri polne dni sedel v cerkvi in spovedoval v veliko tolažbo župnije. V postnem času leta 1231. je pridigal sv. Anton Pado-vanski in vsak dan od jutra do večera spovedoval skoro neštevilne poslušavce. Nedvomno svetnik ni šele tedaj, ampak že od početka svojega apostolata (1222) deloval kot pridigar in kot spovednik. In kakor je k njegovim pridigam prišlo včasih do 30.000 ljudi, tako je bil tudi naval za spoved tolikšen, da mnogi frančiškani in svetni duhovniki, ki so sledili temu potujočemu pridigarju, niso mogli spovedati vseh spovedancev.

Čisto slučajna so ta poročila o Hajmotu, Antonu in o spovednikih, ki so ga spremljali. Mnogi drugi frančiškani so bržkone istočasno, morda že tudi preje spovedovali. Tomaž iz Ecclestona izrecno pravi, da so v Angliji številni bratje, ki niso bili niti pridigarji niti lektorji vsled izredne naklonjenosti prelatov bili povišani v spovednike. Tako brat Salomon, Mavricij iz Derhama, Vincencij iz Vigornije, Galfrid iz Saresburya, Evstahij iz Merca in drugi. Kakor v Angliji, tako so prejkone tudi drugod marsikateri škofje ravnali.

Mnogi, da celo večina članov višje in nižje duhovščine, so bili pa tako daleč proč od tega, da bi bratom dovolili spovedovanje v svojih škofijah, da so celo zahtevali, naj se redovniki sami spovedujejo pri župnikih, od njih naj prejemaajo sv. obhajilo, njim naj plačujejo biro oz. davek ter naj so njim kratkomalo vsestransko in popolnoma podložni. Tem prevelikim zahtevam, pa je Gregorij IX. leta 1231 z več apostolskimi pismi napravil konec, ter je pod najstrožjimi cerkvenimi kaznimi prepovedal ka-

korkoli se dotakniti ali omejevati od papežev bratom dovoljenih privilegijev.

To pa velikim prijateljem sv. Frančiška na Petrovi stolici ni zadostovalo. Hoteli so, da bi bratje ne samo v svojih lastnih cerkvah ampak prav tako na celem svetu smeli nemoteno spovedovati enako kakor pridigati. Tozadevni odločilni odlok je bil izdan 6. aprila 1237. Do tedaj je Gregor enako, kakor je storil že Inocencij III., le na to mislil, da so smeli Manjši bratje svojo potujočo pridigarsko službo povsod prosto in neovirano izvrševati. Zahteval je tudi, naj se jim dovoli, da smejo v župnijah postaviti lastne molilnice ali oratorije in tamkaj oznanjevali božjo besedo. Za misijonske pokrajine, v katerih ni bilo ne škofov ne župnijske duhovščine je pa poleg tega bratom dal neomejena polnomočja, da smejo deliti zakrament sv. spovedi, kakor tudi vse druge zakramente. Zdaj pa zapoveduje vesoljni svetni duhovščini vseh krščanskih dežel, da naj ta Manjše brate v izvrševanju pridigarske službe, ne samo goreče podpira, ampak tudi pusti, da se smejo verniki prosto in neovirano pri njih spovedovati.

Od tega trenutka dalje so sinovi sv. Frančiška — nekaj podobnega bi se dalo reči tudi o dominikanih — z enako gorečnostjo delali na prižnici, kakor tudi v spovednici. Pridiganje in spovedovanje sta jim, kakor setev in žetev na delovnem polju cerkve. S tem, kakor tudi z onim, so izvršili neskončno veliko dobrega in si pridobili splošno zaupanje vernega ljudstva.

Pa prav to je šele spodbudilo ljubosumnost mnogih svetnih duhovnikov, ki so mislili, da so ogroženi v svojih pravicah in dohodkih. Pri cesarju in papežu so tako hudo in neprestano tožili, da je Inocencij IV., ki je privilegije redovnikov pravkar že v polnem obsegu zagovarjal, l. 1254 od svojih prednikov dana pooblastila omejil in redovnikom posebej prepovedal spovedovanje brez izrecnega dovoljenja pristojnega župnika.

Toda Aleksander IV. je ta odlok že tekom enega meseca preklical in kmalu na to zavezal vse škofove in svetne duhovnike, naj redovnike v ohranitvi in izvrševanju vseh od papežev dovoljenih privilegijev ščitijo. Kljub temu so tedaj marsikateri nasprotniki obeh redov še hujše nastopili, posebej pariški profesor Viljem sentamurski, ki je l. 1255 izdal svojo proslulo knjigo »O nevarnostih zadnjih časov«. Bili so pa od dveh knezov duha, Tomaža Akvinskega in Bonaventure iz Banjoreje, krasno zavrtnjeni in od cerkve obsojeni.

Apologijo, katero piše Bonaventura za dovoljenje svojih sobratov, pridigarjev in spovednikov je pisana s prav tako visokim duhovnim poletom, kakor s pravo frančiškansko ljubeznijo in spoštovanjem do svetne duhovščine. Svoj višek dosega knjiga v glavnih mislih. Daleč proč od tega, da bi hoteli s svetno duhovščino tekmovati, hočejo bratje z njo združeni celo človeštvo privedi k Bogu. Bratje se zavedajo, da samo vsled posebnega papeževega privilegija pridigajo in spovedujejo, med tem ko imajo župniki pravico in dolžnost rednega dušebrižništva. Bratje so torej le ribiči v drugi ladji, ki so bili od prve poklicani, ko je ribolov postal prebogat. Oni delijo trud in delo župnijske duhovščine ne, da bi omejevali njihovo službo in dohodke. V svojih pridigah opominjajo ljudstvo vedno zopet na njegove dolžnosti do duhovščine in so daleč od tega oddaljeni, da bi ljudje zadrževali od njihovega pouka. V spovednici spovedujejo le one grešnike, ki pridejo k njim prostovoljno in vsakega spokornika pošljejo nazaj k župniku, če se isti tekom enega leta ni nikdar pri njem spovedal. Pri vsem tem pa bratje ravnaajo po poslanstvu in naročilu apostolske stolice, ki jim je naročila, naj po celem svetu kot pridigarji in spovedniki, ne samo svet-

ne ljudi ampak tudi duhovščino in redovnike poučujejo in k dobremu navajajo.

Natančnejših poročil o načinu, kako so bratje izvrševali zakrament sv. pokore, nimamo, ker je ta stran apostolata bližnjemu raziskavanju sploh odtegnjena.

LOVRO HAFNER:

Zlati most

Bral sem nekje, da je čednost in lepo sveto življenje tako zlahtno, tako plemenito, da prekaša vsako lepoto, vse bogastvo in moč, ter res zasluzi večno življenje. Vsaka čednost in lepo sveto življenje se pa doseže samo po molitvi, ker le molitev je začetek vsega dobrega v človeku. Nепrecenljiva dobrina za čas in večnost je, če molitev spoznavamo, jo cenimo, vzljubimo in jo prav goreče opravljamo. — Naše misli so slika naše duše. Čim višje in vzvišenejše so naše misli, tem večja in plemenitejša je naša duša. Dokler se naš duh ukvarja samo z zemeljskimi, vidnimi in ustvarjenimi rečmi, je priklenjen na končnost in minljivost; če pa misli na Boga, postane deležen plemenitosti božanstva. Le angel in človek moreta misliti na Boga in na Boga prav misliti, je najvišje kar zmore ustvarjen duh. Samo pri molitvi je Bog naša miselna slika, edinole pri molitvi, če izvzamemo sv. obhajilo, se moremo tesno združiti z Bogom. **Molitev je zlat most, ki se po njem Bog k nam poniža.** — Prostost molitve je resničen dokaz, da smo Bogu sorodni, da smo ustvarjeni za občevanje z njim, da smo njegovi otroci. Ko molimo, opravljamo božjo službo v svojih srcih, se posvečujemo in vabimo nase božje dopadenje ter se usposabljammo sprejeti njegove milosti. Le v tem dosežemo svoj cilj in konec, kolikor ga na zemlji moremo doseči: Vsi, ki prav vedo, zakaj so ustvarjeni, molijo, mnogo molijo. Nad vse jim je vera in zato tudi nad vse molitev. Brez molitve ni duhovnega življenja. Molitev je bogat, brezpogojen vir milosti. Če se hočemo zveličati, moramo moliti.

V krščanskem življenju so nekatere reči, za katere je molitev brez izjeme potrebna. To so predvsem zapovedi. Za zveličanje pa zapovedi moramo izpolnjevati. Ker pa sami nimamo dovolj moči, da bi vse zapovedi izpolnjevali brez milosti, zato moramo moliti, ker molitev je, kot sem že omenil, vir vseh milosti. Svetniki so zmagovali in vztrajali v stanovitnosti, ker so molili. Stanovitnost je po besedah sv. Avgušтина tako izreden dar milosti, da ga ne moremo zaslužiti, ampak le zadobiti s ponižno molitvijo. Kako srečni smo, če nam Bog z darom stanovitnosti in v stanu posvečujoče milosti, pošlje smrt; taka smrt je za nas res poslanec blažene nesmrtnosti. — Ali je v sedanjih časih najhujšega navala peklenskih sil na kraljestvo božje na zemlji še katero drugo boljše sredstvo ko molitev? Na zemlji le molitev vzdržuje božje kraljestvo; kjer izginja molitev, gineva tudi kraljestvo božje iz človeških src. Ravno molitev je ono sredstvo, ki zatira in spodbija brezbožnost in greh v kraljestvu božjem. Vprav molitev radi kongresa Kristusa Kralja v naši beli Ljubljani bo zagotovila božjo previdnost, mogočnost in modrost, prodrla meje božje mogočnosti. Ali se potem še moremo čuditi, če se po navalu peklenskih sil na kraljestvo božje gode čudeži po vztrajni in goreči molitvi?

Za svoje križe, preizkušnje, prevare in nezgode na tem svetu iščemo dobrega in vernega prijatelja, kateremu bi radi zaupali svoje skrbi in

bridkosti. Kdo pa je našim dušam boljši in vernejši prijatelj kakor Bog, katerega najdemo v molitvi, ki je občevanje z njim?

Resnično preprost in ponižen kristjan ustvarja svetovno zgodovino s svojo molitvijo. To se je vedno ponavljalo. Usoda krščanstva se ni odločala na bojiščih in mučiliščih spoznavalcev vere, temveč v tihih in skritih katakombah. Res, neizmerno velika je moč molitve. Samega Boga obvlada, seveda ker On hoče. Ta sila je njemu ljuba, ga ne ponižuje, temveč povečuje. Zaupajmo v molitev, ki vse premore, ki odpre zlati vir posevčujoče milosti. Milost božja je pa neskončne vrednosti; je naš zaklad, naša čast, naš svetli mir, sreča in največje dobro; napravi in dela nas Bogu podobne. Oh, molimo in prosimo, da bi vedno bolj in bolj spoznali vrednost molitve in milosti božje in jo tudi ohranili v stanovitnosti.

Največ milosti pa prejmemo pri najsvetejši daritvi svete maše in pri molitvi sv. križevega pota. Da resnično, sveta maša je zlata gora, neskončni zaklad milosti in zveličanja, molitev svetega križevega pota pa najboljša priprava za to presveto daritev. Neštete so dušne dobrote in milosti, ki jih prejmemo pri teh dveh svetih opravilih. »Sveta maša izkazuje Bogu večjo čast, kakor mu jo dajo vsi ljudje na zemlji, vse duše v vi-
cah, vsi angeli in svetniki v nebesih celo večnost. To pa zato, ker pri sv. maši Jezus, neskončni Bog, sam časti in hvali Boga, mu daje neskončno čast in hvalo.« Premišljevanje trpljenja Gospodovega v molitvi svetega križevega pota je pa, kakor govori sv. Avguštin, pribežališče za one, ki pod težo svojih grehov zdihujejo. Sv. Bernard pa imenuje to premišljevanje: svojo modrost, učenost, bogastvo in zaklad neskončnega zasluženja. Takole pravi: »V tem obstoja najvišja modrost: Spoznati Jezusa in njegova Križanega«.

Naš sveti serafinski oče Frančišek je imel vedno pred očmi Gospodovo trpljenje in neprestano je hodil po njegovih krvavih stopinjah, prav to ga je privedlo do take popolnosti in svetosti.

Posnemajmo svetnike, mislimo na svojega serafinskega očeta, kaj mu je bila molitev, kaj milost božja, kaj presveta mašna daritev in kaj hoja po Jezusovi trnjevi in bolečin polni poti.

O p o m b a : Tretjeredniki! Vpeljite po vseh skupščinah skupno molitev sv. križevega pota. Ob delavnikih je to najlažje začeti pol ure pred sveto mašo, ob nedeljah in praznikih pa po popoldanski božji službi. Prekrasni sadovi bodo dozoreli in skupščine bodo duhovno oživele, kjer bo ta prelepa pobožnost vpeljana. Ubogajte in začnite!

P. ANASTAZ:

Ali je to smrtni greh?

»Saj sploh ni smrtnih grehov. Vsi so enaki; ali so vsi smrtni ali vsi odpustljivi; greh je greh; kaj boš govoril o velikosti.« Tako nekako je modroval krivoverec Jovinijan. Toda sv. Avguštin odgovora in dokaza ni ostal dolžan: »Potem so pa tudi miši in sloni enaki, saj so oboji živali. Pa muhe in orli so tudi enaki, saj ti in oni letajo.«

Smrtni greh se torej loči od odpustljivega. Toda kako se loči; kdaj je prvi, kdaj drugi?

Najprej si pokličimo v spomin, kaj smo rekli o grehu sploh. Greh stori, kdor vedoma in radovoljno kaj stori zoper božjo voljo. Smrtni greh je pa velika stvar, zato morajo biti vsi pogoji izpolnjeni v najvišji meri.

Vzemimo za primer sklep judovskih starešin, da mora Jezus umreti, in Judeževo izdajstvo.

Veliki duhovniki, farizeji in pismouki so vedeli, da je Jezus Sin božji. Pa četudi o tem ne bi bili prepričani, bi morali Jezusa obsoditi po svojih predpisih za sodne obravnave. Kaj vidimo? Nobene obtožnice ni; Jezus naj pred velikim zborom samega sebe toži. Pomagajo si s krivimi pričami. Priče se ne ujemajo. Tudi ves sodnijski proces izpričuje Jezusovo nedolžnost. In vendar se glasi sodba na križanje.

Ali sovražniki Jezusovi vedo, kaj delajo? Čisto jasno. Ali hočejo tudi Jezusovo smrt? Brez dvoma. Ali je krivična sodba važna stvar? Na vsak način.

Judež se domeni s sovražniki — jasno spozna; nihče ga ni silil — popolnoma prostovoljno; prodaja Jezusa, Boga človeka: važna stvar; kaj more biti večjega?

Katekizem odgovarja na vprašanje, kdo stori smrtni greh, takole: Smrtni greh stori, kdor kaj stori zoper božjo voljo v važni stvari in sicer tako, da greh jasno spozna in popolnoma privoli vanj.

Ne more torej biti govora o smrtnem grehu, če se kdo ne zaveda povsem jasno, kaj dela, n. pr. v polspanju, omotici (ki je ni namenoma zato povzročil). Dalje ni smrtnega greha, če se ne poda popolnoma, ampak se še vedno zares, čeprav premalo, upira.

Toda žal nobenega merila nimamo, da bi določili mero spoznanja in hotenja. Prepuščeno je vesti. Ne smemo biti preveč popustljivi, pa tudi prevelika strogost ni na mestu. Zato bo še vedno ostalo kaj nejasnega. »Ne vem, ali je bil smrtni greh. Obtožim se ga, kakorkoli je že bilo. Bog že ve.«

Nekaj več se da povedati o tem, kaj je 'važna' stvar. Zagrebški bogoslovni profesor dr. Kniewald je sestavil navodilo, po katerem se lahko ravnamo. Že v naprej je treba pripomniti, da ne obsega in tudi ne more obseči vseh mogočih primerov.

Smrtni greh stori proti

I. božji zapovedi: kdor kolne Boga, svetnike in svete stvari; kdor preklinja ljudi ali stvari; to oboje, če se zaveda; če mu uide, pa je že sklenil odvaditi se preklinjevanja, ni greha (vsakdo naj sam pomisli, zakaj ne!); kdor v veliki stvari radovoljno prelomi zaobljubo (pod smrtnim grehom).

II. božji zapovedi: kdor prostovoljno dvomi o veri; kdor bere in razširja časopise in spise, ki pišejo proti veri in proti Cerkvi; kdor se vpiše v protiverska in proticerkvena društva; kdor se norčuje iz svete vere in Cerkve; kdor nevedno prejme svete zakramente (božji rop).

III. božji zapovedi: kdor po svoji krivdi, brez upravičenega vzroka opusti sveto mašo v nedeljo ali zapovedan praznik ali zamudi glavni del.

IV. božji zapovedi: kdor ne uboga staršev, cerkvenih ali svetnih oblastnikov; kdor jim kljubuje ali žaljivo govori o njih; kdor se trdo in prezirljivo do njih obnaša, zlasti če so starši stari in slabotni — v veliki meri.

V. božji zapovedi: kdor zelo nezmerno uživa opojne pijače; kdor sovraži; kdor bližnjega hudo žali; kdor svoje ali tuje zdravje prostovoljno poškoduje; kdor drugega zapelje v smrtni greh ali mu pomaga k smrtnemu grehu.

VI. in IX. božji zapovedi: kdor prostovoljno nečiste stvari dela (sam ali z drugimi, zlasti sorodniki, samskimi, poročenimi); kdor ima prostovoljno nečiste želje; kdor živi v grešnem znanju; s takšnimi prostovoljni-

mi in nepotrebnimi nečistimi pogledi, razgovori, mislimi, branjem in dotiki, ki tako rekoč sami po sebi že vzbujajo neredno poželenje; kdor gleda nespodobne predstave v gledališču ali kinu; na plesih, zlasti modernih; ob nespodobnem skupnem kopanju; z neprimerno obleko.

VII. in X. božji zapovedi: z veliko tatvino in veliko škodo (obakrat približno 70—80 Din). Paziti je treba, da tudi iz majhnega raste veliko. — Katekizem ima: O malih tatvinah in goljufijah je treba pomniti, da smrtno greši, kdor ima namen, da bi si po malem prisvojil znatno vsoto; in kdor opazi, da z malimi tatvinami in goljufijami povzroča znatno škodo, pa vendar še dalje krade ali goljufa.

VIII. božji zapovedi: kdor z lažjo, opravljanjem ali obrekovanjem napravi veliko škodo (primerjaj VII.)

Cerkvenim zapovedim: kdor se ne vzdrzuje mesa oziroma, kdo se ne posti določene dni; kdor ne zadosti pravočasno velikonočni dolžnosti; kdor ne pristopi k svetemu obhajilu teš.

H koncu pa še enkrat iz katekizma: S smrtnim grehom se človek popolnoma obrne od Boga, zato izgubi posvečujočo milost in zasluži, da bi ga Bog zavrgel. Imenuje se smrtni greh, ker duša brez posvečujoče milosti več ne živi za nebesa. »Ime imaš, da živiš, pa si mrtev.« (Raz 3, 1.) Smrtnega greha se moramo nad vse varovati, ker je hudobija smrtnega greha nad vse velika: človek je božja stvar, pa se z grehom svojemu Stvarniku upre in ga za njegove dobre še žali. »Poslušajte, nebesa, in zemlja, vleci na ušesa, zakaj Gospod govori: Otroke sem vzgojil in povišal, oni pa so me zaničevali.« (Iz 1, 2.)

P. HUGO:

Slovenski tretjerednik — žrtev afriškega misijona

Splošno je znano, kak kres misijonskega navdušenja je med nami zanetil naš slavni Abuna Soliman, dr. Ignacij Knoblehar, provikar med Kamovimi sinovi osrednje Afrike. Sicer je bila pretežno slovenska doba tega misijona razmeroma kratka in na vidnih uspehih ne posebno bogata, a smo si z njo postavili časten spominek v splošni misijonski zgodovini, zlasti afriški. Kdorkoli je, ali še bo zastavil na tem misijonskem polju, se bo moral s hvaležnostjo in priznanjem spominjati naših misijonarjev-pionirjev: Knobleharja, Dovjaka, Kocijančiča, Lapa, Milharčiča, Možgana, Trabanta, samih smrtnih žrtev ljubezni za ta misijon.

Manj znano utegne biti, da je bilo tudi med frančiškani tirolske in beneške provincije, ki so za Slovenci sprejeli ta misijon pet slovenskih sinov sv. Frančiška. Od teh so bili trije samostanski bratje naše tedanje slovensko-hrvatske provincije sv. Križa, vsi trije goriški Slovenci: Fr. Jožef Vidoč iz Ločnika, Fr. Aleš Vuga iz Solkana in Fr. Gvido Pelicon iz Gorice ter dva svetna tretjerednika: France Zupančič in France Cirar. oba Kranjca.

Zadnja dva bosta tretjerednike posebno zanimala. A zaenkrat jim hočem predstaviti samo Zupančiča, ki je padel kot žrtev ljubezni do Kamovih sinov in spada kot tak v zlato knjigo slovenskega svetnega III. reda. Usoda Cirarja še ni docela pojasnjena. Le toliko sem mogel dognati, da se je živ vrnil iz afriškega misijona ter je nato vstopil v red resurekcionistov. Kot nabiratelj misijonske miloščine je mnogo potoval. Srečamo ga v Carigradu, po vsem Balkanu, v Avstriji in drugod. L.

1874. je bil premeščen v Rim. Istega leta je izstopil iz reda. Nato se nam zgubi sled za njim.

France Zupančič je bil rojen 28. maja 1821 v Stavči vasi v žužemberški župniji. Bil je eden tistih božjih fantov, ki se zde, da so čisto drugačne snovi, kot poročeni fantje. Ko berem, kar so nam sodobniki o njem sporočili, se mi zdi, kot bi bral življenje kakega svetnika. Tam se bere, kako je dotični izvoljenec božji že kot otrok kazal, da ima Bog z njim posebne namene. Bere se nadalje, da je bil tudi kot mladenič prava alojzijska duša.

Tak je bil naš France. Angelskega mladeniča sv. Alojzija si je izbral za svojega vzornika in zaščitnika. Nedolžnost in srčna pobožnost sta mu bili kot prirojeni. Pot v cerkev mu je bila božja pot. Že naprej se je veselil snidenja s svojim Bogom v tabernaklju. Po besedi božji ga je žejalo kot razsušeno zemljo po blagodejnem dežju. Kakor se mu je v cerkev mudilo, tako ga iz cerkve kar ni bilo dobiti. Vsako nedeljo in praznik je tako po dopoldanski, kot po popoldanski službi božji molil še križev pot.

V deški dobi so ga posebno privlačevali puščavniki, ki so zapuščali šumni, zapeljivi svet in zginjali v samoto, da bi tam lažje samo za Boga živeli. Kar za njim bi šel v kak odročeni kraj. Le od česa bi tam živel. Pa je menda slišal, kako je sv. Pavlu puščavniku krokar vsak dan pol hlebčka kruha v kljuno prinesel. Ko je bil pa sv. Anton puščavnik pri njem na obisku, je donasal cel hlebček. Tako tedaj Bog za svoje skrbi, si je France mislil. »Ne skrbite torej in ne povprašujte: 'Kaj bomo jedli ali kaj bomo pili ali s čim se bomo oblekli'. Saj ve vaš nebeški Oče, da vsega tega potrebujete.« (Mat. 6, 31 sl.)

Lepega dne je Franceta zmanjkalo. Nihče ni vedel kam je zginil. Domači so bili v velikih skrbih zanj. Čez nekaj časa se je nekam upadel vrnil. Ker so na vsak način hoteli zvedeti, kod je hodil, je končno priznal, da je šel v gozd, z namenom postati puščavnik. Toda, ker ni bilo nobenega krokarja od nikoder, ki bi mu kruh nosil, se je moral po nekaj časa čakanja in stradanja vrniti domov. Kakor je bilo to naivno, je vendar znamenje njegovega globokega pojmovanja življenja.

Tak je ostal tudi kot mladenič. Celo najhujša preskušnja za poštene mladeniče, vojaško življenje, mu ni zmešala glave in pokvarila srca. Potrjen je bil l. 1849. in je dolgo služil cesarja na raznih krajih, najdelj v Dalmaciji. O vojašinci bi se lahko pelo po oni znani med in po vojni: »Oj Doberdob..., Vojašnica, vojašnica poštenih fantov ti mrtvašnica...« Naš France je pa med vojaki pojeklenil v svoji vernosti in pobožnosti. Ni šlo brez žrtev. Marsikako pikro, zaničljivo in zasmehujočo je moral spočetka požreti od strani pokvarjenih tovarišev in surovih saržev. Pa to ga ni bolelo. Mnogo bolj so ga bolele kletve, klafanje in brezbožno govorjenje, v čemer so vojaki priznani mojstri.

France jim je na vse to bolj z zgledom kot z besedo odgovarjal. Vidna žalost se mu je brala z obličja, če je kaj takega slišal in njegova usta so šepetala kake vzdihne. Marsikakega sarža in drugega suroveža, v katerem še ni zamrl verski in moralni čut, je postalo sram, da je umolknil in je bil drugič vsaj vpričo njega bolj previden. Svoje verske dolžnosti je tudi pri vojaki po svojih najboljših močeh spolnjeval. Vsakdanje molitve se tudi vpričo drugih ni sramoval. Če je bilo toliko druge hrane, se je ob petkih in drugih postih vedno postil. Ako ne, je vzdihnil: »Saj Bog vidi moje srce!«

Vojaki tudi takrat niso imeli prilike, da bi bili vsako nedeljo ali praznik pri sv. maši, še manj, da bi se mogli udeleževati kakih drugih pobožnosti. A naš pobožni France si je znal tako priliko večkrat najti kot drugi. Mislil si je: Prosiš lahko, da te puste v cerkev. Če boš uslišan, dobro, če ne, boš vsaj lahko rekel, da si svoje storil. In je prosil. Spočetka je moral radi teh vednih prošnja marsikatero slišati. Ko so pa dotični višji videli, kako naravnost drhti po cerkvi, so pa večinoma popustili, če je bilo količkaj mogoče.

(Konec prihodnjic.)

Kako se gibljejo tretjeredne skupščine

Jubilejne slovesnosti in vseslovenski tretjeredni tabor v Ptuj.

Jubilejne prireditve 700 letnice oo. minoritov v Ptuj zvezane z vseslovenskim tretjerednim taborom, so pokazale na izrazit način umevanje našega ljudstva, kaj so mu prinesli sinovi sv. Frančiška in zakurile so mogočen kres navdušenja za Frančiškove ideje. Ljudje so pokazali z mogočno udeležbo, kako so navezani na slovenskega redovnika, ki se zanje žrtvuje v duhovnem in telesnem oziru. Iz vseh proslav smo brali misel: Ni je sile, ki bi mogla Slovence ločiti od svojih duhovnikov in redovnikov.

Slovesnosti so se vršile štiri dni. Ena lepša od druge in vse sijajno obiskane. Že v petek zvečer so otroci Frančiškovi napolnili prostorno minoritsko cerkev pri uvodni pobožnosti. P. Odilo je imel uvodno besedo, ki je z njo opisal fotografijo one dobe, ko so sveti popotniki, vneti Frančiškovi sinovi napravili prvo stopinjo na ptujska tla. Pontifikalne litanije je imel minoritski škof dr. Jeronim Mileta iz Šibenika. Nato se je ljudstvo zgrnilo k predstavi Petančičeve igre »Kuga«. Minoritsko dvorišče je bilo spremenjeno v prekrasno dvorano in še krasnejši gledališki oder. Štirikrat je bila ta igra odigrana vedno pri polni zasedbi prostorov. Igra je bila najlepša in prozorna reklama za požrtvovalno 700 letno delo oo. minoritov v Ptuj. Ljudstvo, izobraženo kot preprosto, je to globoko občutilo.

Sobota 5. avgusta je bila določena mladini. Zdelo se nam je, da smo videli prelep posnetek mladinskega dneva na kongresu Kristusa Kralja v Ljubljani. Okrog 8000 šolskih otrok iz Ptuja in iz bližnje in daljne okolice je napolnilo mogočni minoritski trg. Na trg so prišli v mičnem sprevodu, razdeljeni po organizacijah s svojimi prapori in zastavami, mnogi tudi v svojih uniformah. Prelepe so bile mnoge simbolične skupine, kot vera, upanje in ljubezen, sv. Družina iz Nazareta. S posebnim zanimanjem smo gledali tri koleslje, ki so vozili prvi belo, drugi modro, tretji rdeče oblečene deklice, to je slovenska zastava s koleslji. Na kongresnem trgu je otroke nagovoril minorit p. Inocencij, sv. mašo pa je daroval škof dr. Mileta. 8000 otrok pa je priredilo med sv. mašo koncert naše nabožne pesmi, kakršnega slovenski Ptuj še ni slišal.

Po službi božji so skupine otrok iz Ptuja in raznih okoliških župnij nastopile na odru, z ljubkimi mladinskimi prizori: petje, simbolične vaje, igrice. Igralci »Kuge« so popoldne nalašč za otroke uprizorili igro.

V soboto zvečer ob sedmih je bila zopet pobožnost v cerkvi. Ljudstva je navrelo v Ptuj, da ga starodavni oboki minoritske cerkve niso

mogli obseči. Po pobožnosti je bila glavna predstava »Kuga« za večje množice.

Ob poldvanajstih ponoči so se pričele pobožnosti jubilejne polnočnice. Goreče morje ljudi se je razlilo po ptujskih ulicah. Z gorečimi bakljami v rokah so pobožni verniki spremljali v nočni procesiji Kristusa Kralja, katerega klicarji so bili sinovi Frančiškovi skozi 700 let Ptuju in okolici. Ob pol enih se je procesija vrnila na minoritski trg, ki je bil ves eno samo goreče jezero. Mogočna pesem in godba sta podžigali navdušenje. Iz 15000 grl je zadonel Slomškov »Bog Oče, ki v nebesih«, ki je pripravil in razrahljal srca za seme besede božje, ki ga je v tej izredni uri sejal znani pojoči misijonar p. Odilo O. F. M. Govoril je, da naši samostani opravljajo delo katoliških strelovodov ob vseh svetovnih nevihtah. Sv. mašo je opravil ptujski prošt presvetli gospod Ivan Greif. Ob

Med sv. mašo na minoritskem trgu v Ptuju

koncu je množica gromovito zapela »Hvala večnemu Bogu« za vse dobrote in milosti v sedmih stoletjih prejete po rokah sinov sv. Frančiška.

Zjutraj ob šestih je tretjerednikom ognjevit govoril priznani kapucin p. Ladislav Hazemali, gvardijan iz Ptuja. V srcih poslušalcev je razplamteval tisti ogenj, ki ga je podžgal naš oče sv. Frančišek do presv. Evharistije in do božje in naše sladke Matere Marije, kraljice angelske.

Vse jutro so vrele v Ptuj nove množice tretjerednikov in drugih vernikov. Ob devetih se je pričel slavnostni sprevod po mestu, ki se je ustavil zopet na minoritskem trgu pred oltarjem, na katerem je opravil sv. mašo in 25.000 glavi množici govoril lavantinski knezoškof dr. Ivan Jožef Tomažič.

Slavnostno tribuno so med službo božjo zasedli visoki cerkveni in svetni dostojanstveniki. Kitajski škof Čeng je vzbujal posebno pozornost. Poleg njega je sedel minoritski škof dr. Mileta iz Šibenika, zraven oba slovenska ministra dr. Krek in Šnoj, podpredsednik narodne skup-

ščine g. Alojzij Mihelčič, okrajni in mestni zastopniki, redovni provinciali in zastopniki vojaške oblasti.

Po sv. maši je prevz. škof lavantinski navzočim podelil papežev blagoslov. Nato se je začelo tretjeredniško zborovanje. V začetku zborovanja je dostojanstvenike in množice pozdravil minoritski gvardijan p. Mirko Godina, ki je prebral pozdravne brzojavke sv. očetu Piju XII., Nj. Vel. kralju Petru II. in kraljevi hiši, generalom vseh treh vej reda sv. Frančiška, voditelju slov. naroda in pokrovitelju jubilejnih slovesnosti v Ptuj dr. Antonu Korošcu in slov. banu dr. Natlačenu.

Sledilo je tretjeredno zborovanje, ki ga je odprl prov. komisar tretjega reda p. Odilo Hajnšek, ki je že takoj ob začetku predlagal nad vse važno resolucijo slov. mater tretjerednic, naj vojno ministrstvo posveča vso pozornost našim slovenskim sinovom vojakom, da bodo v dobi vojaškega roka natančno spolnjevali svoje verske dolžnosti, kot to predvideva državna postava, ker le tako moremo upati, da bo naša vojska resnično zanesljiva. Kdor je Bogu zvest, je zvest tudi narodu, državi! Resolucija je bila sprejeta z gromovitim navdušenjem.

Odlični gostje na tribuni med sv. mašo

Taborna govornika sta častno rešila svojo nalogo. Gospod narodni poslanec Alojzij Mihelčič je govoril s skalovitim prepričanjem, kako se mora versko življenje v naših družinah obnoviti in dvigniti po smernicah sv. Frančiška, ki jih je veliki svetnik podal v svojem tretjem redu. Gospod urednik France Terseglav pa je metal med množice baklje narodnega in verskega navdušenja, ko je povdarjal, kako velikega pomena je, da smo navdušeni Slovenci, ker je slovenstvo in katoličanstvo nerazdružljivo zvezano. Redko slišimo govornika, ki bi znal množice tako razgreti, ko naš France Terseglav.

Zborovanje je bilo končano prav opoldne s pesmijo angelskega češčenja in s križem: V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.

V ponedeljek je bil Marijin dan jubilejnih proslav. Številne množice Frančiškovih otrok in drugih vernikov so poromale na starodavno Ptujsko goro. Pridigal in zahvalno sv. mašo je opravil ljubljanski vladi-ka dr. Gregorij Rožman.

Ljubljanski tretjeredniki na proslavi 700 letnice v Ptuj.

Ljubljanski tretjeredniki smo se ptujskih slovesnosti udeležili na poseben način. Nismo se peljali tja z vlakom, kakor drugi udeleženci tabora, ampak z avtobusom, prvič ker je avtobusna vožnja z odprtim vozom, kakor je naš bil, veliko lepša od vožnje po železnici, pa tudi, ker v avtobusu nismo prav nič vezani ne na čas prihoda ne na čas odhoda.

Zbralo se nas je veliko. Skoraj trideset. V nedeljo zjutraj smo bili pri sv. maši v ljubljanski stolni cerkvi. Vreme je bilo lepo in obetal se nam je sončen dan. Veseli pa smo bili, da nam ni bilo treba potovati v dopoldanski vročini, ampak smo se lahko vozili v jutranjem hladu.

Ob petih zjutraj nas je čakal avtobus v Frančiškanski ulici. Napolnili smo ga do zadnjega kotička. Z nami sta bila tudi dva velika križarja iz Ljubljane.

Malo po peti je avtobus odpeljal skozi tiho mesto. Pot nas je vodila v rosnem jutru skozi Domžale, Lukovico na vrh Trojan, kjer se nam je odprla celjska ravnina. Nekaj po sedmi smo se pripeljali izredno razporeženi v Celje. Ker se nam je mudilo, nismo delali dolgega postanka. Skozi Slov. Bistrico in Črešnjevce smo se pred deseto privozili v Ptuj prav k maši prevzv. g. mariborskega škofa dr. I. J. Tomažiča.

Popoldne smo se tretjeredniki udeležili velikega koncerta Pevske zveze, zvečer pa slavnostne igre »Kuge«.

Naš namen je bil obiskati ne samo Ptuj, ampak napraviti sploh večji izlet po zeleni Štajerski.

Prenočili smo v gostoljubnem dijaškem domu. Zjutraj že ob šestih pa nas je naš avtobus popeljal na znamenito božjo pot k Materi božji na Ptujski gori. Pridružil se nam je tudi p. voditelj, ki je bil takrat, kakor vedno izvrstno razporežen. Takoj po prihodu na božjo pot smo imeli sv. mašo. Med sv. mašo smo prepevali in molili. Vsi tretjeredniki smo tudi pristopili k sv. obhajilu.

Zajtrk so nam pripravili na Ptujski gori. Takoj po zajtrku smo zasedli svoje sedeže v avtobusu, ki nas je v prijetni vožnji popeljal do Rogatca. Ogledali smo si dekanijsko cerkev sv. Jerneja in podružnico sv. Hiacinte. Nakupili smo si dobrih hrušk in se veselo zadovoljni odpeljali proti Rogaški Slatini.

Ker večina naših izletnikov še ni bila tu, smo napravili večji postanek. Prezanimiv je bil ogled podzemeljskih vodovirov »Slatine« in tovarne za nalivanje. Po izdatnem kosilu smo se odpeljali proti Zibiki, rojstnemu kraju patra voditelja.

Zibika nas je sprejela z odprtimi rokami. Je to ljubek kraj, ki leži v dolinici med samimi zelenimi hribčki. Nad vasjo se belita pol ure oddaljeni dve cerkvici: podružnica sv. Ane in prelepa božja pot Tinske Matere božje. Gričku samemu pravijo Tinsko. V Marijini cerkvi je prav pred 18. leti pel svojo novo sv. mašo naš p. voditelj. Napravili smo mu veliko veselje, ko smo se z njim vred podali gor in zapeli Materi božji v zahvalo za blagoga vodnika, litanije.

Nad vse gostoljubno nas je sprejel rojstni krov p. voditelja. Nismo se mogli dovolj načuditi veliki prijaznosti in skrbnosti še vedno mladostno sveži materi p. voditelja. Za njen velik trud, da nas je tako lepo, preveč lepo pogostila, ji bodi na tem mestu prisrčna zahvala.

Obiskali smo tudi farno cerkev prelepe Zibike.

Le težko je bilo slovo od ljubke dolinice. Odhajali smo z zavestjo, da smo bili prvič tu, a ne poslednjič!

Cerkev sv. Marije in sv. Ane na Tinski gori
z milostno podobo

Za kratek postanek smo napravili do Šmarja pri Jelšah izlet v najlepšo slovensko cerkev pri sv. Roku nad Šmarjem. Ko smo stopili v božji hram, smo osupli obstali. Vsa notranjščina je prepletena s tolikimi prelestnimi štukaturami, da bi človek strmel, gledal in ne nehal gledati. Zunaj se nam je na južni strani odprl prekrasen in nepozaben pogled na bele cerkvice na Tinskem, ki jih je zlatilo zahajajoče sonce. Očarani smo strmeli dolgo brez besed.

V starodavno Celje smo privozili že pod noč. Postanek je bil kratek. V večernem hladu smo se vozili proti Ljubljani. Avtobus nas je izložil na Marijinem trgu eno uro pred polnočjo.

Lepo je bilo, ne da se napisati to, kar smo doživljali v resnici. Takih izletov si tretjeredniki želimo še in še. Prav lepa hvala našemu dobremu p. voditelju, ki nam je, v nedeljski odpočitek od trdega dnevnega dela, pripravil tak lep izlet! Bog lonaj!

In naj molijo za mrtve . . .

(Sv. Frančišek As.)

Iz Ljubljane: Bogataj Marija (53 let v III. redu), Braniselj Frančiška (68 let v III. redu), Bučar Jožefa (57 let v III. r.), Izanc Ana (54 let v III. redu), Stupica Pavla, Turk Uršula, Valenčič Ivana, Tomažič Martin, Albert Julija, Gerden Ivana, Judec Terezija, Vidmar Marija, A-sta dr. Basajeva, Bizjak Marija, Gregorčič Marija, Ločniškar Janez, Kokalj Marija, Brence Katarina, Simčič Matilda, Zupančič Marija.

Podgrad pri Novem mestu: Mavser Marija, Staniša Ana, Cimermanič Ivana, Leser Marija, Primc Marija, Kastelic Jožef.

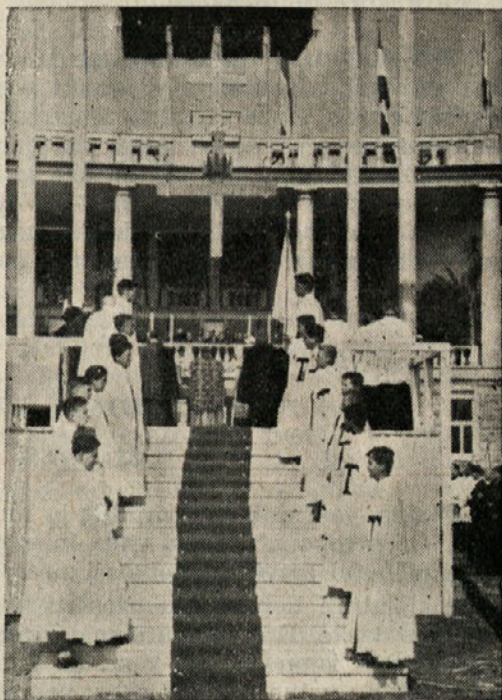
Kongres Kristusa Kralja.

Frančiškova mladina se je vneto in polnoštevilno udeleževala kongresnih slovesnosti Kristusa Kralja. Veliki Frančiškovi križarji so pri obeh sprevedih na stadion, tako v soboto dopoldne in v nedeljo popoldne, odprli manifestacijski obhod po mestu. V nedeljo so nosili Veliki križarji zastave štirinajstih narodov. Ob oltarju med sv. mašo papeževega legata kardinala Hlonda so veliki Frančiškovi križarji držali častno stražo.

Zelo lepo so se za kongres postavile Velike sestre sv. Klare. Prišle so tudi iz Maribora in iz Celja, tako da jih je bilo okrog 70 v plaščih.

Tudi malih križarjev in klarič v svojih pestrih in ljubkih uniformah je bilo mnogo. V obilnem številu so se udeležili proslav celjski mali križarji.

Frančiškova mladina je imela povsod častno mesto in je s svojo pestrostjo uniform zbujala splošno pozornost.

Veliki Križarji pred kongresnim oltarjem

Celje. Kakor vseh drugih, tako je bila tudi želja celjskih križarjev, da bi se udeležili kongresa Kristusa Kralja v Ljubljani. Odločili smo se, a manjkalo nam je sredstev. Slednjič so se našla dobra srca, ki so nam pomagala in iz naših mladih src je izvil radosten klic: »Na kongres pojdemo!« Pri sestankih smo že dolgo prej molili za srečen izid kongresa.

V petek 28. julija smo v Celju sprejemali papeževega odposlanca

Nj. Em. kardinala primasa Hlonda. Pozdravili smo ga vsi skupaj z besedami:

Pozdravljen, kardinal - legat,
Sam sveti oče te pošilja med nas,
da boš kongresu Kristusa Kralja v kras.

Potem še majhna deklamacija in izročili smo mu prekrasen šopek slovenskih nageljnov. Slednjič smo mu zaklicali še v poljščini: »Nech żyje kardinal - legat!«, kar ga je nad vse razveselilo.

Težko smo čakali sobote. Nekateri niso mogli spati. Navsezgodaj smo bili pripravljeni na odhod. Nam vsem se je zdelo, da vlak prepočasi vozi. Slednjič smo se le pripeljali v belo Ljubljano. V lepem dvostopu smo se podali na Stadion. Udeležili smo se velike mladinske slovesnosti. Po sv. maši smo si ogledali Ljubljano. Najrajši bi še in še ostali v prestolici Slovenije.

Slovo je bilo nad vse težko. A s kongresa smo odnesli najlepše vtise. Sedaj se še vse bolj navdušujemo za našo mlado organizacijo in močno, močno želimo, da bi vsa slovenska mladina prihitela pod zastavo velikega Frančiška Asiškega.

Porciunkula v Ljubljani. Dne 1. avg. opoldne se je Frančiškova mladina udeležila uvodnih slovesnosti porciunkulskih pobožnosti v frančiškanski cerkvi. Točno opoldne so zavihrale mladinske zastave pod oboki samostanske cerkve. V mični in ljubki procesiji smo spremljali svetinjo našega očeta sv. Frančiška, ki jo je nosil ustanovitelj Frančiškove mladine p. Krizostom. — Veliki Frančiškovi križarji so delali častno stražo tudi pri pontifikalni sv. maši šibeniškega škofa dr. Jeronima Milete na porciunkulski praznik ob 9. uri zjutraj.

MATE ERNIČ:

Španski mučenci

Alvarez di Sorto.

Skupne celice so bile zatohle in mračne. Težko vzdušje je ležalo nad njimi. Od stropa je kapala voda in razmakala prstena tla. Nekje od daleč je prihajal žarek svetlobe in medlo osvetljeval prostore.

Po blatnih tleh so bili prostrti pogradi, tri raskave, neotesane, počez zbite deske. Brez otepa slame, brez odeje so ležali jetniki po njih in upirali svoje izmučene oči v strop. Zdaj, zdaj se je komu izvil vzdih, ki je privrel na ustne sam od sebe, nepričakovano, pa je takoj zamrl, da ne bi budil drugih, ki so v svetem razmišljanju in molitvi čakali smrti.

Smrt pa je režala vsepovsod in obletavala ljudi ko zlobna vešča, ki jo odženeš zopet in zopet, pa se zopet in zopet povrača, obletava in muči. Bila je strašna, moreča, nepričakovana. V vseh oblikah je vihtela svojo koso, po izmučenih, krvavih telesih. Vsak strel je pomenil njen triumf. Režala se je z blaznim smehom, ki je mrazil kosti in šel do duše. Od jutra do večera, od večera do noči, vso noč do jutra je tekla kri iz odprtih ran in mrtvih teles. Zemlja zunaj sivih kleti je bila razhojena, omočena od jesenskih nalivov in prežeta s svežo krvjo. Zid je bil oškropljen od krvavih curkov, omet odrt od krogel, ki so zgrešile svoj cilj. Visoko

pod sivim nebom, ki je bilo brez sonca in dneva, sama žalost in bridka tema, pa je plavala smrt in zmagoslavno vihtela svojo koso.

* * *

Alvarez di Sorto je bil lep, mlad fant. Oči mu je okrožal rahel nazen vzdih so mu izvile ranjene in raztepene prsi, ko je pogledal po pogradih, kjer so ležali ranjeni in bolni, obsojenci, ki so čakali smrti, in oni, ki jim je stala ob vzglavju. Videl je bridko žalost in krvavo bedo. Videl je raztepena telesa, na svežih ranah kepe strjene krvi, podplute oči, ki so se izjokale in so jim usahnile poslednje solze, žene, ki so strahotno trpele v svojem ponosu in časti, oskrunjena dekleta in polblazne starce, ki so jim rovali zobe, iztikali oči in izpahovali ude. Nad vso bedo pa demonsko zlobo in satansko režanje človeških zveri, ki so jih mučile.

Alvarez di Sorto je bil lep, mlad fant. Oči mu je obkrožal rahel nasmech, ki ni izginil niti takrat, ko mu je bilo trpeti najhujše. Usta je imel lepa, vedno pripravljena, da izgovore besedo odpuščanja in ljubezni svojim krvnikom. A njegova duša je bila prežeta z mislijo na Kristusa in Španijo. Kadar mu je bilo izpričati vero v Boga in živo zavest v odrešenje in vstajenje Španije, in njenega ljudstva, so mu izmučene in vročične oči zasijale v svetem navdušenju in brezmejnem ponosu, ki je spravljal ob tla nasprotnike in jih delal besne do nemoči.

Dvakrat so ga bili klicali pred poroto, dvakrat so bili odložili razpravo; vedno in vedno so iskali novih, lažnih dokazov zoper njega. Krivde mu niso mogli dokazati. Ves njegov greh, ki so mu ga očitali, je bil, da je ljubil Španijo in Kristusa, ljubil svojo mater in svoje bedne brate, ki so umirali po krivici, ne da bi jim dokazali krivdo. Ko so ga bili sodniki vprašali, zakaj ne odstopi od svojih načel, ko vendar vidi, da mu nosijo smrt, se jim je veselo nasmejal, dvignil oči visoko k steni, kjer je nekoč visel križ in v svetem ponosu zaklical besede: Vivan Cristo Rey — Živel Kristus Kralj!

Potem so ga osuplo pogledali, nekdo ga je zgrabil in ga odvedel po strmih, vijugastih stopnicah v podklet. Pahnili so ga v celico, ki je ni bilo mogoče prehoditi. V tla so bile zabite bele kocke, lesen pograd je bil nagnjen, da ni bilo mogoče ležati na njem. S stropa so visele močne obločnice in slepile oči. Nekje od blizu je prihajalo ropotanje motorja, neprestano in enakomerno, ki je ubijalo misli in tiralo človeka do blaznosti. Po stenah je tekla voda, skozi odprte line v stropu in v tleh je pihal segret zrak. Zunaj pred vrati je bilo čuti korake, ki so izmučili človeka v neprestanem strahu, da pride nekdo ponj in ga odpelje pred zid...

Dva dni so Alvareza pustili v temni celici. Brez vode, brez jedi so ga pustili, da bi umiral, umiral in zblaznel. Ubiti so mu hoteli misli, da bi izdal očeta, sestro in brate, ki so se bili skrili pred rdečimi. Strašne muke so Alvareza privedle na rob blaznosti. A klonil ni!

Ko so ga vedli tretjega dne v skupno celico, so ga gledali sojetniki prestrašeno in nedojetno. Bil je izmučen in izpremenjen, da bi ga ne bili več spoznali, če bi jim nasmehnjene oči ne povedale, kdo da je. Od čela so mu viseli snopi zlepljenih las, ki so se sprijemali s strnjeno krvjo strašne rane, zasekane od trdega predmeta. Roke je nosil vklenjene v težke verige, ki so ob vsakem koraku prizvanjale ko mrtvaški zvon.

Alvarez je legel na pograd, izmučen in bolan, kakor je bil. Ni mu bilo do besed, ne do sočutja in pogledov sojetnikov. Njegova misel je že hitela h Kristusu Kralju, h Kralju, ki mu je bil v večno slavo svojega imena namenil nevenljivo palmo svete, mučeniške smrti.

(Se nadaljuje...)

Konec.

Odločile smo se, da bomo odslej prirejale svoje javne nastope v veliki, lepi dvorani Zadrúžne gospodarske banke na Aleksandrovi cesti. In res, že sredi aprila smo nastopile v dvorani na Aleksandrovi cesti z Mlakarjevo štiridejanko: »Bajtarska princezinja«. Drzen je bil naš korak. Prej smo prirejale svoje prireditve v majhni dvorani, sedaj pa smo se ojunale in smo nastopile v veliki dvorani na Aleksandrovi cesti. Vendar smo imele nepričakovano dober obisk in igro smo izvajale z dovršenimi nastopi. Ker se nam je tokrat posrečilo, smo v maju že z večjim veseljem priredile v tej dvorani materinsko proslavo, ki je obsegala deklamacije, petje, simbolične vaje in igrice: »Dar luči«. Materinska proslava je zopet pridobila simpatije do nas in gledalce je v vsem zadovoljila. Glavne točke materinske proslave so proizvajali otroci — križarji in klarice, me, velike sestre sv. Klare, smo jih podpirale in jim pomagale.

To je naše delo, s katerim smo se pokazale javnosti. Nočemo se z delom hvaliti. Vendar pa moremo samozavestno reči, da smo si z vsakim nastopom pridobile srca navzočih, prav posebno pa z igrice: »Bajtarska princezinja« in z materinsko proslavo.

Še nekaj moram omeniti. Ves mesec oktober smo pridno hodile k oktoberski pobožnosti. Pred izpostavljenim Najsvetejšim smo odmolile rožni venec, ki smo ga prepletale s pesmicami, nato litanije in končno smo zapele še kakšno pesem. Oktoberska pobožnost je privabila razen mladine še mnogo ljudstva. V mesecu majniku pa smo rade hodile k majniški pobožnosti — k šmarnicam za mladino. Cerkev je bila posebno pri šmarnicah vask dan nabito polna. Posebno slovesno smo naredili sklep majniške pobožnosti, kakor tudi oktoberske.

Tudi petje smo letos izredno gojile. Nastopale smo ponovno pri raznih akademijah in prireditvah, največkrat pa smo pele pri zadnji maši ob nedeljah in praznikih na koru. Pele smo ljudske pesmi, pa tudi umetne s solo točkami.

O božiču smo klečale v uniformah pred Najsvetejšim ob priliki tridnevnega češčenja Najsvetejšega. Nekatere kar po več ur na dan. Enako smo tvorile častno stražo pri božjem grobu.

Marsikaj bi lahko še omenila. Vse pa, kar sem omenila v tem poročilu, sem storila radi tega, da ne bo javnost menila, da nič ne delamo, ker se v Cvetju samo enkrat na leto oglasimo. Delale smo mnogo, vključno najrazličnejšim težavam v vsakem oziru, četudi nismo vsega vedno nesle na veliki zvon. Skrito delo, pa pogumno delo, nas je celo leto družilo v prijetno celoto. Želimo samo, da naše društveno delo obrodi v naših srcih trajne sadove.

Na svidenje v prihodnjem letu!

Joža Čebulj
t. č. tajnica.

Zahvale.

Iskreno se zahvaljujem presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu, sv. Tereziki, sv. Antonu, sv. Jožefu in dušam v vicah za pomoč v težki boleznini.

Tretjerednica iz Dobrove.

Zahvala sv. Antonu za srečen uspeh pri učenju.

M. P. P.

P. STANKO MARIJA:

Ob 100-letnici rojstva ustanoviteljice FMM. m. Marije od Trpljenja

Na nasvet apost. vikarja Bardoua, ki je redovnice vzel pod svojo zaščito, je v spremstvu 3 misijonark, med njimi m. Marije Brezm. Srca (grofice de Guiné) in njenih dveh sinov 21. novembra 1876. odpotovala v Rim, da pri sv. očetu Piju IX. najde varstva in pravične sodbe. Pred odhodom so ji morale redovnice, ki so ostale v Ootakamundu, obljubiti, da ne bodo nič slabega govorile o osebah, ki so ji naredile toliko hudega. To je bilo maščevanje njenega plemenitega srca.

Marija od Trpljenja se ni varala v zaupanju na nepristranost sv. stolice. Papež Pij IX. je po posvetovanju s prefektom Propagande odločil, da se ustanovi nova družba z imenom »Misijonarke Marijine«, odobril je belo redovno obleko in dovolil nove ustanovitve v vikarijatu Koimbaturn v Indiji in vsaki drugi škofiji. Praznik sv. Treh kraljev 1877 je tako postal rojstni dan nove misijonske družbe. V posebni audienci je papež blagoslovil ustanoviteljico, sestre in njihovo delo.

Treba je bilo misliti na ustanovitev prve redovne hiše v Evropi. Obrnila je svoj pogled na Bretango, pozorišče tolikih slavnih bojev svojega rodu in v St. Brieucu je na prav frančiškanski način s še eno redovnico v skromni hišici začela novo redovno življenje. Medtem so jo misijonarke v Ootakamundu v znak hvaležnosti za njeno veliko delo izvolile 25. aprila 1877 za vrhovno prednico misijonark Marijinih. Še istega leta so redovnice tega samostana ustanovile v sosednjem Koimbaturnu novo naselbino s sirotišnico, dispanzerjem in šolo. Družina v St. Brieucu se je pa večala in kmalu je mogla ustanoviteljica poslati sestram v Hindostan na pomoč novih misijonark. Posrečilo se ji je po dobrotnikih kupiti blizu St. Brieuca staro škofijsko graščino Châtelets z velikim parkom, njivami in travniki, kjer je uredila veliki novicijat in zgradila veličastno poslopje zanj. V ta novicijat kakor tudi v drugi, postavljen v Grottaferrati pri Rimu, gredo slovenske postulantinje, ki vstopajo k FMM v ljubljanski redovni hiši N. Lj. Gospe Vnebovzete.

Z nastopom vlade Leona XIII. so se začele nove težave in nasprotstva proti družbi in ustanoviteljica je šla s St. brieuškim škofom v Rim, kjer je 1880 zadeve uredila. Nasprotniki pa niso mirovali; na vse kriplje so se trudili, da bi mlademu drevescu izpodkopali korenine, da se posuši. Toda

božji nameni so bili drugačni. Družba m. Marije od Trpljenja je bila kamen, ki so ga zavrgli zidarji, ni ga pa završel Bog.

Prav tedaj je velika frančiškanska družina slavila svoj 700-letni jubilej. Red sv. Frančiška je izrazito misijonski red, ki je do tedaj že deset in deset tisoč svojih bratov po želji ustanoviteljevi poslal poganom oznanjevat sv. vero; celo vrsto izmed njih častimo danes kot spoznavalce in mučenike na naših oltarjih. Pa ne le moška temveč tudi ženska veja mogočnega frančiškanskega drevesa je segala na misijonske zemlje. Številne ženske kongregacije III. reda delujejo že od srede XIX. stol. v misijonih.

Znamenita enciklika Leona XIII., ki je 1883 izvedel reformo III. reda, je obrnila pozornost m. Marije od Trpljenja na ustanovo sv. Frančiška. Že leto prej je bila stopila v Rimu v zvezo z gen. defintorjem frančiškanskega reda p. Rafaelom d' Aurillac, ki ji je nasvetoval, da takoj napiše konstitucije za svojo družbo. Napisala jih je v 3 dneh, sedeč v rimskem Koloseju z areno, namočeno s krvjo toliko tisočev krščanskih mučencev pred očmi. Nekoliko pozneje, 27. julija 1882, je dobila od sv. stolice dovoljenje, da odpre prvo redovno hišo v Rimu. Ko je na praznik sv. Helene, 18. novembra opravil v njej prvo sv. mašo p. Rafael, ni imela ne mize, ne stolov, ne postelj, temveč le nekaj slamnic, tako da je gen. def. izjavil: Zares, vaša hiša je vredna, da jo blagoslovi frančiškan! — Še isti večer se je priglasila prva postulantinja, Ana de Geslin; z njo je prišlo 5 redovnic in samostansko življenje se je začelo. (Se nadaljuje...)

P. EVSTAHIJ:

Naš novi svetnik sv. Salvator iz Horte

Kratek opis življenja frančiškanskega brata laika.

(Prevod iz italijanščine.)

(Nadaljevanje.)

Znova v Barceloni. Zatožen pri inkviziciji.

V Barceloni je inkvizitor v drugo obrnil nanj svojo pozornost, in zdaj je bila zadeva resnobna in važna, saj je bila zoper njega naperjena prava tožba pred cerkvenim sodiščem. Pater provincial obenem s patrom gvardijanom iz Reusa, ki je bil zdaj postal predstojnik v Barceloni, sta ga bila zatožila!

Svetniško miren je brat Salvator vstopil v palačo, kjer je imel biti zadržan do konca cerkvene obravnave. Sodni zapiski obravnave same se nam niso ohranili, pač pa nam je sporočen dogodek, ki lahko sodimo o njem, da je bil zaključek sodnega izpraševanja od strani preiskovalcev — inkvizitorjev. Pred Salvatorja, — ki je bil vedno ponavljal: »Čudežev ne delam jaz, Bog je, ki jih dela, jaz sem le grešen človek« — so nazadnje privedli nekega slepca in enega gluhonemega. »Ali boš naredil znamenje križa nad temle slepcem?« — povpraša eden izmed preiskovalcev. — »Vse, kar mi boste zaukazali, bom storil.« — »Dobro, pa naredi nad njim križ!« —

Brat Salvator je nad slepim storil znamenje križa z desnico, in glej, le-ta odpre oči in vidi. Nato postavijo pred Salvatorja še gluhonemega, in glej, na isto znamenje s kretnjo roke zadobi le-ta drugi sluh in govorico.

Inkvizitorji padejo na kolena pred bratom Salvatorjem, iz spoštovanja mu hočejo poljubiti redovno obleko, prevzel jih je trepet vpričo nadnaravne moči, ki se je razodela na tako čudovit način pred njihovimi lastnimi očmi.

Ta zmaga nedolžnosti in resnice bi bila morala imeti za posledico to, da bi bila kaznovana pater provincial in pater gvardijan, ker sta ga po krivem zatožila. Toda prošnje brata Salvatorja so dosegle pri inkvizitorjih, da so mu slovesno zatrdili, da hočejo obema prizanesti. Na drugi strani so preiskovalci odredili, da predstojniki poslej ne smejo nič več delati težav bratu Salvatorju, da sme prosto iti med ljudstvo in da se sme ljudstvo neovirano zatekati k njemu. Odlok inkvizitorjev ni prav nič spremenil notranjega življenja brata Salvatorja, ki ga niso motila niti ponižanja niti zmagoslavja, pač pa je njemu samemu dal obrambo pred obrekovanji, njegovemu apostolatu pa pečat pravovernosti. In v resnici se je odsej vsa Barcelona zatekala k njemu: ne samo priprosto ljudstvo s svojimi bolniki, ampak tudi imenitni gospodje, uradniki in oblastniki, celo škof in kraljevi namestnik.

J. MAGNUSSEN - P. MARKO. O. M. Cap.:

Življenje kapucinskega br. Jurija

Razni drugi obiski bolnikov

Br. Jurij si je izprosil za tovariša na poti zbirce br. Feliksa, ki je bil izredno pobožen in poln Sv. Duha. Kolikokrat sta skupaj potovala v sveti složnosti. Ta brat pripoveduje, kako se mu je godilo na takih pohodih bire: »Kadar sva se napotila na biro, sva vedno tudi bolnike obiskala. Stopivša v hišo bolnika, se je br. Jurij takoj približal bolnikovi postelji, pozdravil bolnika z veliko prisrčnostjo in vprašal po njegovem stanju. Nato je s pričujočimi molil lavretanske litanije in dal poljubiti bolniku majhen križec. Znal je vedno ljubeznivo prigovarjati in tolažiti bolnika, da so se še drugi navzoči opogumili ter mu razodeli svoje stiske in težave. Večkrat je podaril bolnikom razne jestvine v okrepčanje. Ob nedeljah smo bili mi bratje nabirači v samostanu prosti drugih del. A br. Jurija so še ta dan klicali k bolnikom.« Tako pripoveduje ta brat.

Kakor sv. oče Frančišek Asiški, tako je tudi br. Jurij vedno imel trpljenje Jezusovo pred očmi ter ga tudi sam v srcu okušal. Papež Benedikt XIV. mu je podaril majhen križ, ki ga je br. Jurij vedno na prsih nosil. Papež Klemen XIII. pa mu je dovolil, da sme ž njim bolnike blagosloviti. t. j. pokrižati. Vsakemu bolniku je prigovarjal, naj trdno zaupa predragoceni Krvi Jezusovi. Njegova lastna, živa vera je mogočno sovplivala tudi na bolnike. Vsi so bili prepričani, da gotovo doseže br. Jurij od Boga, česar ga prosi, bodisi za bolnike, ali pa za druge.

Ljudje vseh stanov so ga prosili, naj jim pomaga, ali za nje moli. V mnogih slučajih so bolniki želeli zvedeti potek njihove nadaljne bolezni. On pa je odgovarjal nekako splošno. Vendar pa je opazil njegov spremljevalec br. Feliks, da so tisti bolniki, ki jih je br. Jurij spodbujal k vdanoosti v voljo božjo, navadno čez dva ali tri dni umrli. —

Naš služabnik božji je bil tudi poznavalec duš. P. Ivan Fram iz Mentone pripoveduje sledeče: V svojem dušnem pastirstvu sem vedno in jasno spoznal sadove Jurijevega prizadevanja in skrbi za zveličanje duš. Tisti

bolniki, ki jih je on obiskal, so bili vdani v voljo božjo, pripravljeni na smrt ali na življenje — kakor Bogu dopade. Vedno je skrbel pred vsem za ozdravljenje duše. Mnogim pa je neoporečno pripomogel — seveda z molitvijo — k telesnemu ozdravljenju. Saj sem videl marsikaterega nevarno obolelega se dvigniti poživljenega — ozdravljenega. Večkrat sem prosil br. Jurija, naj moli za tega ali onega bolnika, ki se je trdovratno ustavljal prejeti sv. zakramente. Nikdar ni bilo zaman. Nekoč sem moral poklicati br. Jurija k nevarno bolnemu človeku, ki ga je izrecno želel. Ni se mogel odločiti za sveto spoved, za resnično skesanost in poboljšanje, ker je imel pri sebi sumljivo žensko. »Čez nekaj časa vstopim tudi jaz«, pravi zgoraj omenjeni duhovnik. »Bolnik zaprosi še nekoliko časa za pripravo. Nato vstopijo zdravniki v bolnikovo sobo. Še enkrat zahteva br. Jurij, naj se brezpogojno spove in prejme sv. obhajilo in sv. maziljenje, sicer ga ne bo več obiskal. To je pomagalo. Bolnik prejme sv. zakramente ter vdano in mirno zaspi v Gospodu.«

Fr. Ignacij in Fr. Generoz -- 70-letnika

Ni čudno, da sta taka prijatelja in tako sorodna po mišljenju, ker sta časovno tako blizu skupaj rojena. **Fr. Ignacij**, ki so mu v svetu rekli Lovrenc Erman, je trdna gorenjska grča. Rojen je v Kamni gorici 4. avgusta 1869. Že 47 let nosi redovno obleko sv. Frančiška in opravlja službo samostanskega mizarja. Večina redovnih let je preživel v Ljubljani. Ni kak povprečen mizar, temveč strokovnjak - umetnik. Poznim rodovom bo zapustil marsikatero umetnino. Tih je in miren, pa delaven v molitvi in v svoji delavnici.

Njegov prijatelj **fr. Generoz**, ki so ga zunaj klicali za Mateja Majheniča, je bil rojen pod brajdo v prelepih Slov. Goricah in sicer tam, kjer je Bog zasadil biser Slov. Goric: sv. Trojico v Slov. Goricah. Luč sveta je zagledal 11. septembra 1869. 32 let star je bil preoblečen za frančiškana. Tudi on je umetnik; je namreč dovršen glasbenik. Še na stara leta ga orgelski pedali lepo ubogajo, ko se vsede za frančiškanske orgle v Ljubljani. Poleg tega je izučen knjigovez, njegove knjige se blestijo po bogatih samostanskih knjižnicah. Več let je bil tudi generalni knjigovez v Rimu pri vrhovnem predstojništvu franč. reda. Velike zadsluge ima pri tretjerednem glasilu »Cvetje«, ki ga že dolgo vrsto let upravlja. Natančen je kot ura, bi rekel kot sončna ura, ki ne more pogrešiti. V njegovem življenju se vrsti z delom molitev in z molitvijo delo, ker bi fr. Generoz rad »Povsod Boga«.

Obema jubilentoma iskrene čestitke!

P. HUGO:

A) SPLOŠNI

Smo še daleč za njimi.

Ameriške zbornice, zvezne in posameznih držav, višje in nižje so svoje zasedanje že doslej z molitvijo otvarjale. Kajpada je to silno pisana družba, osebno vernih in brezvernih, te ali one vere, katoliške še najmanj. Zato so poverili otvoritveno molitev zdaj katoliškemu duhovniku, zdaj protestantskemu pastorku, zdaj judovskemu rabinu. A kar jim je v čast, je prepričanje, da je tudi pri takih sejah potreben božji blagoslov. Zdaj je bilo pa sklenjeno, da ne bodo samo zasedanja, ampak tudi posamezne seje otvarjali z molitvijo. Kje smo v tem oziru še v krščanski Evropi!

Katoliški redovi in tisk.

Po neki belgijski ugotovitvi izdajo razni katoliški redovi 3334 raznih listov, deloma znanstvene, pretežno pa versko vzgojne vsebine. Na prvem mestu so jezuiti s svojimi 685 publikacijami, med katerimi je tudi največ znanstvenih. Za njimi so salezijanci s 503 listi. Potem franciškani s 349. Nato dominikani s 171. Slede benediktini s 112, redemptoristi s 96 itd. Kajpada take statistike niso nikoli popolne, a vendar veliko povedo, kako redovniki na polju apostolata tiska delajo.

Nunski samostan v Moskvi.

Še pravoslavne ruske nune so znale boljše vike za nos vleči. Celih osem

let so v Moskvi, pred nosom osrednje vlade, živele v nekem skritem samostanu. Čez dan so delale v tovarni in obiskovale komunistično delavsko vseučilišče. Vsak je mislil, da so zavedne komunistinje. Doma so pa živele kot redovnice pod vodstvom škofa Jerneja. Ko je pa ena izmed njih umrla in so imele za njo v samostanu žalne verske obrede, je stvar prišla na dan. Kajpada je vlada samostan takoj zatrla in zasedla.

Strašna najdba.

Madridska policija je po zavzetju Madrida v kleti nekega policijskega urada odkrila 23 albumov fotografij smrtnih žrtev rdečega terorja, ki so jih po kratkem procesu, to se pravi brez procesa poslali na oni svet. Po dosedanjih poizvedbah in ugotovitvah je bilo takih žrtev okrog 60.000. Čemu zbirka njih fotografij, kdo ve. Ali so se hoteli z njimi svoji tetki Rusiji prikupiti in ji dokazati, da so vredni take žlahte, ali so hoteli imeti kak trajen spomin na svoje paševanje. Na to prav gotovo niso mislili, da bi utegnile te fotografije kdaj postati njih tožnice pred svetovnim sodnim stolom.

Znamenit kitajski konvertit.

Eden naiznamenitejših kitajskih pisateljev Cheng-Tzu-yue, je prestopil v katoliško cerkev. Njegov prestop je v kitajskih razumniških krogih vzbudil tem večjo pozornost, ker je bil on znan kot velik nasprotnik katoliške cerkve in krščanstva sploh.

Z besedo in peresom ju je ob vsaki priliki napadal. Ju pač ni nikoli od blizu poznal. Kot vojni begunec je prišel v nek kraj, kjer je imel priliko z lastnimi očmi opazovati delo katoliških misijonarjev. Njegovi pred-sodki so se drug za drugim razblinjali in čez poldrugo leto opazovanja in proučavanja katoliške vere je konvertiral.

Nadškof — pilot.

Novi njujorški nadškof, bodoči kardinal Msg. Franc Spellman je menda edini katoliški škof na svetu, ki je kot duhovnik dovršil kurz in napravil skušnjo za zračnega pilota. Aviatiko je študiral in dovršil v Rimu, ko je bil med leti 1925—32. v vatikanskem državnem tajništvu. Ko se je leta 1932. kot pomožni škof bostonski vrnil v Ameriko, so mu italijansko dovoljenje za pilotiranje v državi Massachusetts potrdili.

»Jamski verniki.«

Tako se imenujejo v Rusiji tajni verni, ki se zbirajo po raznih gozd-nih jamah in drugih brlogih k službi božji in skupni molitvi. Vlada, ki jim je cerkve zaprla in jih v kdo ve kake namene porabila, ve, da taki podzemni verni obstojajo. A ne ve, kje in v kakem obsegu. Najbolj jo pa črviči prav tako znano dejstvo, da so celo dosluženi vojaki, o katerih je mislila, da bodo doma apostoli brezboštva in jih je v ta namen vadila, često najbolj navdušeni jamski verniki.

Laskavo priznanje.

Anglikanski duhovnik Rever. J. Bell se je o socialnih okrožnicah, zlasti o zadnji Pija XI. Quadragesimo anno, takole izrazil: »Z mirno vestjo lahko trdimo, da so socialne okrožnice papežev edine izjave modernih verskih družb, ki so jih svetni sociologi z odkritim priznanjem sprejeli. Če nerimsko krščanstvo ne bo kmalu v stanu glede socialnega vprašanja enako jasnega lastnega

stališča zavzeti, ne vidim drugega izhoda, kot da si ali osvoji stališče rimske cerkve, načrtano v okrožnici Quadragesimo anno, ali pa naj prizna, da nekatoliško krščanstvo ni v stanu proglasiti novi socialni red, ker jo je vrtimec časa zgrabil in se igra z njo.«

B) REDOVNI

Spremembe v naši provinciji.

Dne 19. jul. so se odgovorni očetje naše provincije pod predsedstvom p. provinciala zbrali k svojemu glavnemu letnemu zborovanju, na katerem poleg drugega navadno tudi o-sobje bolj ali manj premešajo. Letos so napravili sledeče osebne spremembe: Za župnega upravitelja pri Marijinem Oznanjenju v Ljubljani so nastavili P. Krizostoma Sekovaniča, za dva nova kaplana pa: PP. Tarzicija Toša in Pelagija Majheniča, ki pa mora prej vojake odslužiti. Za prefekta v kolegiju pa je nastavljen P. Bertrand Katnik, iz Maribora. Dr. P. Roman Tominec je predstavljen za pridigarja in spovednika na Brezje. V Brežice je nastavljen P. Engelhard Štucin, ki je dovršil svoje študije, a mora prej k vojakom. Drugih osebnih sprememb ni bilo. Vsaka prestava bolj ali manj odjekne v srcih prestavljenih in ljudstva. Pa kaj hočemo. Seznam nastav in prestav se začne: V imenu Gospodovem. Amen.

Sv. Frančišek v očeh pravoslavnega.

Protestantu Sabatier-ju, ki je spisal znamenito življenje sv. Frančiška, se je zdaj pridružil še pravoslaven Dimitrij Merešovsky s svojim Frančiškovim življenjepisom. Merešovsky je znan ruski pisatelj begunec, živeč zdaj v Italiji. Med svojim tamkajšnjim ljudstvom ga je proučil in vzljubil. Marsikaj zelo lepega ve povedati o njem. A žal, da tudi veliko zmotnega. Ga pač gleda skozi motna očala nekakega svojega krščanstva, ki si ga je vtepel v glavo.

Po njem, ki veruje v tretji testament in tretjo, najpopolnejšo cerkev sv. Duha, ki ima še priti, je bil sv. Frančišek nekak predhodnik te cerkvene ljubezni. A je pozneje postal odpadnik od nje, ker se je s celim srcem oklenil rimske cerkve. Torej to, kar je bilo na njem pristnostna znamka, po kateri se je ločil od raznih verskih revolucionarjev svojega časa, je Merešovskiju v spodtiko. To je njemu odpadništvo. Eno pa bremo med vrstami tega pravoslavnega oboževalca sv. Frančiška. To, da bosta Frančišek in frančiškanizem pri bodočem novem pokristjanjenju Rusije igrala veliko vlogo. Frančiškanizem in ruska duša sta si tako sorodna.

Spomenik misijonarju-mučencu.

V Bakersfield, Kalifornija, so odkrili 15 čevljev visok spomenik frančiškanskemu misijonarju-mučencu P. Frančišku Garces. Pred več kot poldrugim stoletjem je deloval v Kaliforniji med Indijanci rodu Yauelmanov, ki so ga ubili. Zajemljivo je, da sta prisostvovala slavnosti zadnja dva polnokrvna Indijanca imenovana plemena.

Frančiškan — pilot.

Znani ustanovitelj in rektor milanskega katoliškega vseučilišča presv. Srca Jezusovega, Dr. P. Avgustin Gemelli, je prestal skušnjo za zračnega pilota. Kolikor nam je znano, je izmed frančiškanov on prvi izprisan pilot. Gotovo pa ne zadnji. Kajti vedno bolj se bliža čas, ko bodo aeroplani igrali veliko vlogo v vnanjih misijonih. Kajpada misijonarjem ne bo kazalo vzdrževati lastnih plačanih laičkih pilotov, ampak bodo morali svoje aeroplane sami oz. redovni bratje pilotirati.

Naše žrtve -- komunistični španiji.

Ob priliki našega letošnjega redovnega generalnega kapitlja je eden španskih provincialov, P. J. J. Gomez, zbranim provincialom pred-

ložil statistiko frančiškanskih žrtev med komunistično strahovlado. Tako-le se glasi: 9 cerkva je bilo porušenih, 33 oskrunjenih in v druge namene obrnjenih. 4 samostani so bili porušeni, 28 pa je bilo oplenjenih in poškodovanih. Pomorjenih je bilo 215 oseb. Od teh je bilo 124 patrov, 28 klerikov, 54 bratov, 1 klerik novinec in 4 oblati. Všteti niso ne oni, ki so padli na fronti, kamor so jih rdeči s silo tirali, ne tisti, ki so vsled raznega telesnega in dušnega trpljenja pomrli po ječah, skrivališčih, na begu itd.

»Od luterana do frančiškana.«

Pod tem naslovom je v Nemčiji dobro poznani frančiškan-konvertit Dr. P. Ekspedit Schimdt O. F. M. zanimivo opisal svojo pot iz luteranizma v katolicizem. Kot slovestnik je v znanstvenih krogih užival velik ugled. A tudi v dušnem pastirstvu se je z vspehom udeleževal. Ves čas svetovne vojne je bil vojni kurat na zapadni fronti. Malo čudno zveni za frančiškana, da je bil specialist v gledališki umetnosti. Kot strokovnjak je mnogo storil za oživotvoritev starodavnih pasijonskih iger v Erlu na Tirolskem in iger Naše Ljube Gospe v Vilsbiburgu, ki so veliko pripomogle k poživljenju verskega življenja. Dne 8. jun. tega leta, ga je v Wuerzburgu Bog poklical k sebi, kjer je gotovo našel svojo mater, ki je umrla sicer kot protestantinja, a globoko verna žena. Ko je bil še otrok, pripoveduje sam, jo je našel ob svoji posteljici klečečo, ko se je prebudil. Molila je zanj, da bi postal dober in veren.

»Frančiškanska križarska vojska.«

Pod tem naslovom poroča vatiškanski list »Osservatore Romano« o nekem delu našega vrhovnega redovnega predstojnika P. Leonarda Marije Bello o preporodu italijanskega III. reda. V svoji oceni pod-

črtava njegovo misel, da je III. svetni red kot nalašč za naše dni, ko snubimo laišstvo za sodelovanje pri gradnji kraljestva božjega v dušah. V resnici je on najboljša šola za laiške voditelje katoliške akcije. Že radi tega, ker je Frančišek Asiški njen vzornik in zavetnik, kar mnogi še danes nič radi ne slišijo. Toda sv. oče Pij XI., ki ga ji je postavil za patrona, je najbolje vedel, zakaj je to storil. Kajti katoliška akcija, kot jo je on zamislil, mora biti pred vsem delo nesebične, požrtvovalne ljubezni, ne pa kakega večnega besedičenja in organiziranja. Prof. Mader je to brez rokavic povedal, ko je zapisal: »Katoliška akcija bo ali frančiškanska, ali je pa sploh ne bo!«

Smrt uglednega tretjerednika.

V vatikanski državi je 24. jun. v starosti 74 let umrl vrhovni poveljnik papeške telesne garde, knez Jožef Aldobrandini. Aldobrandini izhajajo iz starega najvišjega florentinskega plemstva. Iz te rodovine je bil papež Klemen VIII. Umrli komandant papeške osebne garde je bil navdušen tretjerednik sv. Frančiška. Mnogo se je udeleževal na socialnem in dobrodelnem polju. Po vojni se je s posebno ljubeznijo zavzel za slepe vojne invalide. In čeprav knez, je imel za priproste in uboge bratsko čuteče srce. Potom ljudskih hranilnic in posojilnic, pri katerih je rad pomagal, je skušal lajšati ljudsko bedo. Pač pravi Frančiškov sin.

P a x

et bonum!

Mir in

vse dobro!

P. ANGELIK:

Prihaja čas, ko bo marsikateri, ki se še ni vpisal v Podporni odsek III. reda, prišel v leta starosti in onemoglosti. Ako ne bo imel tedaj dovolj prihrankov, da bi lahko od njih živel brez skrbi do smrti, ali ne bo imel dovolj velike pokojnine in ne bo našel sorodnikov, ki bi ga ljubeznivo sprejeli na stara leta, tedaj bo nastopila zanj beda in prosjačenje. Zelo nerodno mu bo tedaj odgovarjati na vprašanja: »Zakaj se pa nisi vpisal pravočasno v Podporni odsek III. reda? Sedaj bi bil lahko preskrbljen!«

Glavni pogoji za vpis v ta odsek so sledeči:

Kdor se hoče vpisati:

1. Mora biti ud III. reda ali se zavezati, da vanj stopi tekom dveh let;
2. se mora preživljati z lastnim delom in ne sme biti odvisen od dobrote bližnjega;
3. ne sme biti star 40 let;
4. mora biti naročen na »Cvetje« ali se nanj naročiti.

Kdor potrebuje tiskovine za vpis ali želi kakega nadaljnega pojasnila, se lahko pismeno ali osebno obrne na »Pax et bonum«, »Podporni odsek III. reda«, v Ljubljani, Frančiškanska pasaža. Osebno pa lahko tudi na »Župni urad Marijinega Oznanjenja v Ljubljani.«

NAŠI IZSELJENCI.

Štiri nove sv. maše v Ameriki. Dva novomašnika sta sinova sv. Frančiška, druga dva pa sta svetna duhovnika.

1. P. Rafael Stragišer O. F. M. je bil rojen 27. jan. 1914. v Lloyd, Pa. Oče mu je že nad dvajset let v grobu. Mati se je preselila v Cleveland, O. in tako je njen sin p. Rafael pel novo mašo v največji slovenski fari in cerkvi med našimi izseljenci: v cerkvi sv. Vida. Slovesnost se je vršila 4. junija. Svoje študije je novomašnik dovršil v Lemontu pri slovenskih frančiškanih.

2. P. Frančišek Papež, O. F. M. je bil rojen 4. jan. 1912. v Joliet, Ill. Joliet je ena najstarejših slovenskih far v Ameriki in je dala že mnogo duhovnikov našim izseljencem. Novomašnik je tovariš prejšnjega in je ravno tako novo mašo pel 4. junija in sicer v cerkvi sv. Jožefa v Jolietu. Svoje modroslovne in bogoslovne študije je dovršil v Lemontu.

3. Rev. Mihael Čepon je imel novo mašo v cerkvi Matere božje v Waukegan, Ill že meseca aprila. Novomašnik je bil rojen 5. okt. 1906. Je član družine, ki je bilo v njej 13 otrok. Ko je dovršil višjo šolo — našo gimnazijo, je šel v uradniško službo. Še le po dolgih letih se je odločil za oltar. Bogoslovje je študiral in končal v slavnem semenišču Mundelein, kjer se je vršil l. 1926. svetovni evharistični kongres.

4. Rev. Janez Smerke je četrti novomašnik. Slovesnost se je vršila pri Sv. Štefanu v Minnesoti, kjer župniku je že dolga leta nečak škofa Trobeca g. Janez. Pri novi maši je bila ta posebnost, da sta novomašniku asistirala dva njegova brata duhovnika. Bila je to tretja nova maša v Smerketovi družini. Slovesnost nove maše se je vršila na praznik presv. Rešnjega Telesa.

Vsem štirim novomašnikom iskrene čestitke!

DAROVİ

Za frančiškanske misijone: Hren Ivana po p. Romanu za krst poganskega otroka na ime Ivan Evang. 200 din; Neimenovana 100 din za krst poganskega otroka; Hrovat Ana po p. Romanu 100 din; Neimenovana za krst deklice na ime Blanka 100 din; Neimenovani 90 din; Serajnik Zdenka 22 din; Neimenovana 20 din; Rustija Jožef 10 lir poslano v misijonišče Groblje.

Iz Maribora: Neimenovani 385 din; Neimenovani za krst otroka na ime Marija 100 din; Šuman Ivan 70 din; Vodopivec Neža 50 din; Sestre Stupan 34 din; po 20 din: Sander Marija, Müller Marija, Harp Ignac; Deutscher Cilka 15 din; po 12 din: Simonič Lizika, Šeligo Emil, Šeligo Oskar, Šeligo Albin, Šeligo Irma, Princ Štefanija, Princ Svetožar, Princ Jasna, Kukovič Ana; po 10 din: Klemsche Marija, Prošič Franc za mis. g. Kereca; Jamšek Jožefa 5 din; Blažič Ivana 24 din.

Za Armado sv. Križa: Iz Maribora. Fekonja Avgust nabral 176 din; župni urad v Studencih 5 lir; Črepin Cecilija nabrala 140 din; Gselman Ana 40 din; Sabotič Elizabeta nabrala 42 din; po 10 din darovali: Krajnc Franc, Lah Marija, Irgolič Marija, Müller Marija, Anderle Terezija; Dreisibner Marija 5 din; Mohorko Matilda 4 din.

Darovi za tiskarno: Po 100 din: Draksler Matevž Mavčiče; po 50 din: Neimenovana; po 40 din: Dežman Frančiška; po 30 din: Neimenovana; po 25 din: Košir Marija; po 20 din: Fabjan Katarina, Štrekar Frančiška; po 15 din: Tri osebe iz Tunjic; po 5 din: Perič Marija; Neimenovana iz Celja 200 din.

NOVI NAROČNIKI

Arclin Marija 2 izv. več. Preč g. Filipič Janez, Novak Marija.

ANTON SFILIGOJ

LJUBLJANA

Frančiškanska ulica, poleg Frančiškanske cerkve

ima vedno na zalogi:

Devocijonalije:

Križe (razpela) lesene in kovinaste s podstavkom ali take, da se pritrdijo na steno. Poleg tega nudim primerne svečnike. — Kipe v višini od 20 cm do 150 in 200 cm. — Svetinjice iz aluminija in posrebrene (alpaka-srebro). — Rožne vence domačega izdelka. — Podobice, od din 8.— naprej, in druge nabožne predmete za darila.

Molitvenike, slike, pisarniške potreščine:

Šolske zvezke, peresa, vse uradne listine, kuverte, črnila, risalno orodje, tuše, risarske glavne papirje, blagajniške in druge trgovske knjige, nalive peresa, tintnike, pisalne garniture, pisemski papir itd.